ШУ АЗИЗ ВАТАН БАРЧАМИЗНИКИ! ЎЗБЕКИСТОН

ИШОНЧ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси

13 СЕНТЯБРЬ 1996 йил, ЖУМА

№ 73 (320)

«Оқ олтин» карвон — карвон

ТЕРИМ АВЖИДА

Пешку тумани деҳқонлари жорий йилда 11340 гектар майдондан она Ватан хирмонига 38 минг тонна пахта етиштириш учун курашиб, далаларда юқори ҳосил етиштирдилар. Тумандаги Пешку, Варахша, Зандане ва Янгибозор пахта қабул қилиш пунктларида дастлабки ҳосилни қабул қилишга бағишланган катта шодиёналар бўлиб ўтди.

Туман ҳокими Қаҳрамон Маҳмудов, Бухоро вилоят ҳокимининг муовини В.Жданов, «Туркистон» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Убайдулло Маҳмудов, «Пахтаобод» жамоа хўжалиги бригадири Парда Ҳазратов ва бошқалар сўзга чиқиб, деҳқонларни қизғин табрикладилар. Шу куни Пешкунинг 446 тонна пахтаси хирмонга тўкилди. Ҳосил йиғим-терими тумандаги Йўлдош Эргашев номли, «Туркистон» Янгиобод, Бухоро жамоа хўжаликларида кун сайин авж олдирилмоқда.

Пешку тумани ҳокимлиги далада ишлаётган пахтакорларга ҳар килограмм пахта учун 2 сўмдан пул беришди. Илғорларни ҳар беш кунда рағбатлантиришга қарор қилди. Шунингдек далада пахта тераётганларга 150 та дала шийпони намунали хизмат кўрсатмоқда. Пахтакорларга иссиқ овқат берилмоқда.

С.ҚОДИРОВ.

Тошкент вилоятининг Бўка туманида «Оқ олтин» карвони бўлиб ўтди. Унда туман хўжаликлари раислари, ташкилотлар раҳбарлари қатнашишди. Пахта карвонига бағишланган йиғилишни туман ҳокими Раҳимжон Обидов очди ва ҳосил шодиёнаси билан йиғилганларни қизғин табриклади. Зўр шоду-хуррамлик, карнай-сурнай садолари кечгача давом этди. Шу куни заводга 150 тоннадан зиёд пахта қабул қилиб олди. Суратда туман ҳокими (ўнгдан иккинчи) Раҳимжон Обидов лентани қирқиш пайтида.

Бўка тумани «Гулистон» жамоа хўжалигининг илғор теримчиси Жумагул Холиқова бир кунда 80-100 килограмм пахта бермоқда.

Х.АВВАЛОВ суратлари.

• Бизнинг шарҳ

КОМИЛЛИКНИНГ ИККИ ҚАНОТИ

Модомики, Ўзбекистон бировларга кўр-кўрона тақлид йўли билан эмас, аксинча, ўзининг бой меросига суянган ҳолда миллий давлат қуришга киришган экан, маънавиятга иккинчи даражали масала сифатида қараши мумкин эмас.

Бундай дейишга асос бор.

Ўзбекистон — Шарқ мамлакати, Шарқнинг ҳам бир пайтлар энг гуллаган, бой маънавий меросга эга бир гўшаси.

Шарқ эса Ғарбдан айнан ана шу маънавият бирламчи даражада камол топганлиги билан ажралиб туради.

Хўш, Ғарбда — иқтисод, Шарқда — маънавият бирламчи бўлиб қолганига сабаб нима эди?

Шарқ — Ер юзининг иссиқ макони. Серқуёш ўлкаларнинг табиати — сахий, ерлари — унумдор. Иқлими совуқ юртларда айрим экинларгина пишиб етилади, лекин офтоби тафтли жойларда турли-туман экинлардан икки-уч каррадан ҳосил олиш ҳам мумкин. Демак, Шарқда кам меҳнат билан ҳам кўп ҳосил олиш учун табиий шарт-шароит мавжуд.

Бу — масаланинг бир томони.

Қишлоқларда: «Қиш — бекорчилик», — деган гапни кўп эшитамиз. Ёзда қишининг ғамини еб олган деҳқон учун, чиндан ҳам, қиш дам олиш бўлган. Қишнинг шимол мамлакатларидагига қараганда қисқа фурсатларда ўтиши ҳам бор. Совуғи қаттиқ юртларда эса қиш — инсонлар учун кони машаққат.

Ана шу икки жиҳат — ердан ҳосил олиш имкониятининг торлиги-ю, оддийгина кун кечириш, жумладан, уйни иссиқ тутиш учун ҳам қаттиқ меҳнат қилишга мажбурлик Европа халқларининг иқтисодий тараққиётига омил бўлди. Одамлар тинимсиз яшашни осонлаштиришнинг йўлларини излашга тутиндилар. Фан-техника, технология олдинлаб кетди.

Иссиқ диёрларда яшайдиганлар эса инсон учун зарур ибтидоий эҳтиёжларни қондиришдан ортган вақтларини маънавият ривожига бағишладилар. Маънавият бобида Ғарб Шарққа етиб олишига йўл бўлсин!..

Лекин...

Очиғи, худди ана шу табиий қулайликлар шарқликларни бир оз бепарволик, бамайлихотирлик сари тортиб, тараққиётда Ғарбдан ортда қолишга ҳам олиб келди. Биз айнан ана шу — иқтисодиёт, ейиброқ тушунтирилса, фан-техника, замонавий самарадор технологиялар жиҳатидан кўп судралдик-да. Бунга, албатта, бошқа кўп сиёсий-ижтимоий асослар, жумладан, мустамлакачилик ҳам сабаб бўлди.

Мана, Аллоҳ мустақил ривожланиш имконига ҳам етказди. Фақат биз эмас, жаҳон умум тараққиётида ортда қолган барча собиқ социалистик тузум давлатлари иқтисодни ўнглаш — бош масала эканини англадилар. Истиқлолнинг пойдевори ҳам, мамлакат халқининг фаровонлиги ҳам шунга боғлиқ. Бунга шак ё шубҳа бўлиши мумкин эмас.

Хўп, яхши. Бироқ ана шу иқтисодни ҚАНДАЙ ўнглаймиз? Бу ишни КИМ амалга оширади? Бу тараққиёт КИМга керак ўзи?

Баландпарвоз ифода бўлди-да, деб тушунманг-у, иқтисодни ХАЛҚнинг онгини ўзгартириш йўли билан ўнглаймиз, буни ХАЛҚнинг ўзи амалга оширади, чунки бу ХАЛҚнинг ўзига керак.

Собиқ тузум халқнинг ибтидоий эҳтиёжларини қондиришни бўйнига олиб, ҳар қанча уринмасин, сўнгги пайтларда шу қадар инқирозга учрадики, ана шу ўз олдига қўйган бирламчи вазифасини ҳам уддалай олмади. Ибтидоий эҳтиёжлар деганда эса жоннинг ўлмаслиги учун зарур ўта муҳим эҳтиёжларгина кўзда тутилади.

Ана энди ҳали ибтидоий эҳтиёжлари ҳам қондирилмаган бир халқнинг бирданига бозор иқтисоди муносабатларига рўбарў келиб қолгандаги маънавий аҳволини бир тасаввур қилиб кўринг.

Кўрмаганнинг кўргани қурсин, деганларидек, бировлар тўрт танга топишнинг ошкор йўлларига рухсат бўлганидан шу қадар жазава билан пул тўплашга мук тушиб кетдиларки, энди уларнинг на ётишида ҳаловат бору, на туришида. Бозорда бир қарич жой учун талашаётган икки миллатдошни кўриб, ёқа ушлайсан: наҳот, тўрт кунлик фоний дунё учун шунча ғавғо!..

Бугунги иқтисодий аҳвол қисман инсонлар онгида моддиятни ҳамма нарсадан устун кўриш кайфиятини — очкўзлик психологиясини, маънавиятсизликни туғдурмоқда.

(Давоми 2-бетда)

• Иқтисодиёт хабарлари

БОЗОР ҲУДУДИДА ЁПИҚ БОЗОР

Наманган шаҳри кун сайин чирой очиб бормоқда. Ўзбекистонда истиқлолнинг беш йиллигига ҳамоҳанг тарзда машҳур Чорсу бозорининг кираберишида ўнг ва чап дарвозалар оралиғида икки қаватли ҳашаматли бино ишга тушди. Миллий услубда тикланган бино ичкарисида савдо-сотиқ учун барча қулайликлар мавжуд. Жумладан, чойхона, қассобхона, ошхона, новвойхона, саноат ва озиқ-овқат моллари дўконлари ўз бежиримлиги билан эътиборни тортади.

Ёпиқ бозорнинг очилиш маросимида вилоят хокими Бургутали Рапиғалиев иштирок этди.

О. ЖУМАНАЗАРОВ, «Ишонч» мухбири.

ПАХТА ЎЗ ВАҚТИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Далаларда мўл хосил бунёд этиляпти. Пешкуликлар жорий йилда она-Ватанга 38 минг тонна пахта етказиб беришни кўнгилларига тугиб қўйганлар. Пайкалларда пишиб етилган ҳосил қийғос очилмоқда.

Туманда Ўзбекистон мустақиллигининг бешинчи муборак йилида тумандаги «Бухоро», Йўлдош Эргашев номли, «Янгиобод» ва «Дўстлик» жамоа хўжаликларига етиштирилган барча ҳосилни ўз вақтида қабул қилиб олиш учун намунали ҳозирлик кўрилди. Бу йил хосилнинг сифатига катта эътибор берилади.

Дарҳақиқат, пунктда янги пахта хосилини қабул қилишга намунали тайёргарлик кўрилган. 32 та майдонча, 10 та транспортёр, 10 та «ПЭЛ» ва бошқа механизмлар ишга барвақт тайёрлаб қўйилган. Бу ишларни бажаришда Бафо Ҳалимов, Гулбой Ҳамроев, Даврон Мавлонов, Тура Жўраев, Ҳаким Турсунов ва Ҳамро Бозоров каби жамоа аъзоларининг хизмати беқиёсдир.

Қ. СОБИРОВ.

Маҳсулотлар буюртма асосида

Жиззах. Ғаллаорол шароб ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти ўтган йили 8 минг тонна узумни, 200 тонна олмани қайта ишлаган, истеъмолчиларга 4 минг тонна вино ва узум шинниси, 150 тонна олма қиёми етказиб берган эди.

Жамоа бу йил ҳам янги ҳосилни қабул қилиб олишга пухта ҳозирлик кўрди. Махсус аппаратлар сифатли таъмирланиб, шу кунгача соҳибкорлардан 700 тонна олма қабул қилиб олинди ва 200 тонна олма қиёми тайёрланди. Корхонада узум қабул қилиш бир маромда бормоқда. Жамоа бу йил 6000 тонна узумни қайта ишлаб ундан вино ва узум шинниси тайёрлашни режалаштирган эди. Бу вазифани уддалаш учун бўлим бошлиқлари Фахриддин Эргашев, Мухтор Бекмирзаев, Улуғбек Нуруллаев, ишчилардан Дилшод Эшқулов, Убайдулла Холиқназаров, Олим Абдураҳмонов, Аслиддин Умиров, Нарзулла Кўчимовлар жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Корхона жамоаси олма қиёми Германияга, узум шарбати ва винони иккиламчи вино қуюв корхоналарига жўнатмоқчилар.

А. ЭРГАШЕВ, «Ишонч» мухбири.

РЕЖА УДДАЛАНДИ

Бехосдан қўнғироқ жиринглаб қолди. Телефон трубкасини қўлга олган Олтинкўл туман агро-саноат мажмуи ходимлари касаба уюшма қўмитаси раиси Арофат Солиева юз-кўзлари қувончдан порлаб кетди. «Намуна» жамоа хўжалигидаги Асалхон Расулова бошлиқ бригада аъзолари давлатга пахта сотиш режасини шараф билан бажаришибди.

Бригада аъзолари 56 гектар майдонда деҳқончилик қилишган. 40 гектар ердаги чигит пленка остига экилган. Янги иш усули ўзини тамомила оқлади. 11 иш кунида заршунослар режани бажаришди. 10 сентябрь куни улар 39 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45,6 центнердан пахта йиғиштириб олишга муваффақ бўлдилар. Қўлга киритилган ютуққа теримчилардан Гулсара Исломова, Анорхон Ҳамдамова, Маҳсуда Каримова, механизатор Расулжон Фахриддиновлар баракали улуш қўшдилар.

- Бригада аъзолари ниҳоятда шижоатли,-дейди А.Солиева. Пленка ости пахта ҳосилдорлигини 60 центнерга, ялпи ҳосилдорликни эса 55 центнерга етказишга қарор қилдилар. Бригада ютуғига заршуносларга яратилган шарт-шароитлар катта ёрдам бераяпти. Дала шийпонида мунтазам иссиқ овқат, чой берилаётир. Иш ҳақи вақтида тўланмоқда.

Ҳа, Андижон вилоятида биринчилардан бўлиб А.Расулова бошлиқ бригада аъзолари режага қўшимча пахта топширишни бошлаб юборишди.

Х.МИРЗАЕВ.

ВИЛОЯТДА БИРИНЧИ

Арнасой туманидаги Хоразм ширкатлар бирлашмасининг Жалол Хаитов бошчилик қилаётган оилавий ижарачилар звеноси мавжуд 13 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 24 центнердан оқ олтин териб олиб, йиллик режани Жиззах вилояти биринчи бўлиб бажарди. Звено бошлиғи соат билан тақдирланди. Оилавий ижарачилар ҳосилдорликни 32 центнерга етказишмоқчи. Далада ҳосил ҳали мўл.

Яқинда Арнасойда дастлабки оқ олтин карвони ташкил этилиб, биринчи куни қабул пунктига 250 тонна сифатли пахта жўнатилди. Бобур Файзиев номли, Хоразм, Андижон, Олтин водий, Қозоғистон ширкатлар бирлашмалари оқ олтин хирмонига баракали ҳисса қўшдилар. Қўл теримида 5 минг нафар аҳоли иштирок этаяпти.

Республикамиз мустақиллигининг 5 йиллиги нишонланган санада 11.100 тонналик пахта хирмони бунёд этамиз дейди Арнасой тумани ҳокими Бегижон Раҳмонов. Ҳосил йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўрилди. 302 та терим машинаси ва бошқа хил техника тахт қилиб қўйилди. Илғор ширкатларимизда машиналар теримга туширилди.

Турдибой СОЙНАЗАРОВ.

• Шарафли умр

СПОРТ-МЕНИНГ ҲАЁТИМ

«Ҳурматли Равиля Нажимовна! Сизни шарафли 55 ёшингиз билан чин дилдан табриклаймиз. Сизнинг кўп йиллар давомида касаба уюшмалари спортида қилган хизматларингиз ва эришган ютуқларингиз инсон умри давомида машаққатларсиз эришиб бўлмас юксак чўққидир.

Сизни республикамиз спортчи ва спорт фахрийлари нафақат спортчи, балки меҳрибон раҳбар, моҳир ташкилотчи ва ўз атрофига керакли маслакдошларни тўплай оладиган ажойиб шахс сифатида яхши биладилар ва қадрлайдилар...

... Сиз кўп йиллик фаолиятингиз давомида спорт соҳасида юқори натижаларга эришдингиз ва уч марта жаҳон чемпиони, олти марта Европа чемпиони, тўрт марта баскетбол бўйича халқаро Универсиада чемпиони бўлдингиз. Хизмат кўрсатган спорт устаси ва Ўзбекистон Республикасининг хизмат кўрсатган спортчиси ҳисобланасиз.

... Мустақил Ўзбекистонимизнинг 5 йиллик тўйи муносабати билан Сизнинг кўрсатган хизматларингиз учун «1-даражали Соғлом авлод учун» ордени билан тақдирланишингиз кўксингизни тўлдириб турган медаллар шодасига яна бир юлдуз қўшдики, юртимиз спорт жамоатчилиги ва меҳнаткашлари бу эътирофни қувонч билан кутиб олишди.

Ўзбекистонда Сизни яхши билишади, чуқур ҳурмат қилишади ва севишади. Бугун босиб ўтган мазмунли ҳаёт ва меҳнат йўлингиз, ўзбек ва касаба уюшмалари спортида эришган ютуқларингизни қадрлаб, шарафли 55 ёшингиз нишонланадиган кунда йўллаган илиқ табрикларимизни қабул қилинг. Сизга оилавий бахт, мустаҳкам соғлиқ ва улкан муваффақиятлар тилаймиз...»,

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашида ўтказилган тантанали маросимда шундай қизғин дил сўзлари янгради. Республика болалар ва ўсмирлар спорт мактабига бошчилик қилиб келаётган тажрибали мураббий ва таниқли баскетболчи Равиля Салимованинг 55 ёшга тўлганлиги муносабати билан бу ерга у кишининг дўст-биродарлари, яқин қариндошлари ташриф буюришди.

Опа асли Сурхон воҳасининг Шўрчи туманида туғилган. Ёшликдан баскетболчи бўлишни орзу қилган бу аёлнинг деярли эришмаган ютуғи, етмаган орзуси қолмади ҳисоб. 2 фарзандни тарбиялаб, вояга етказган меҳрибон она, севимли устознинг республикамиз спортини ривожлантиришдаги хизматлари беқиёс. У кишининг эришган ютуқ ва меҳнати натижаларини юқорида санаб ўтдик.

Равиля Салимова XXVI ёзги Олимпиадада ҳам мураббий сифатида иштирок этиб, ёш спортчиларга ўз тажрибаларидан сабоқ берди.

Опа болалар ва ўсмирлар спорт мактабини бошқарар экан, ёшларнинг жисмоний тарбия ва спортга бўлган қизиқишини ривожлантириш, уларни қўллаб-қувватлаш, катта спортда ўз мавқеларига эга бўлишга ундашни асосий мақсади қилиб қўйган.

«Спорт билан яшамоқни ният қилган ҳар бир инсон болаликдан спортга меҳр қўймоғи лозим. Шундагина ўз олдингизга қўйган мақсадга эришасиз», — дейди устоз...

Маросимни Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси Х. Жамолов бошқарди. У Равиля Салимованинг касаба уюшмалари спортга қўшган ўрни ҳақида алоҳида тўхталди, уни самимий қутлаб, Федерация фахрий ёрлиғи ва қимматбаҳо совғасини топширди. Шунингдек, Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Ш. Тўлаганов касаба уюшмалари Федерацияси спорт жамияти раиси В. Бойко, шаҳар спорт қўмитаси раиси Суҳбат Пўлатов ва бир қатор кишилар сўзга чиқиб, опани қизғин табриклашди. Қимматбаҳо совғалар тақдим этилди, фахрий ёрлиқлар топширилди. Шунингдек, турли тармоқ касаба уюшмалари вакиллари, спорт фахрийлари ва сафдошлари ҳам ўз дил сўзларини изҳор қилишди.

Маросим сўнгида Равиля Салимова сўз олиб, ўзига кўрсатилган чуқур ҳурмат учун тантана ташкилотчиларига ўзининг миннатдорчилигини билдирди.

— Мен спортсиз, касаба уюшмаларисиз яшай олмайман, мен улар билан нафас оламан, улар билан тирикман, — машҳур спортчининг ушбу қалб сўзлари маросим иштирокчиларида чуқур таассурот қолдирди.

Улуғбек АҲРОРОВ, «Ишонч»нинг махсус мухбири.

ЕТТИ ИҚЛИМ НАФАСИ

МДҲ мамлакатларида

Россия ва Чечанистон раҳбарлари бир-бирларини эришилган тинчлик шартномаси шартларини бузишда айблашмоқда. Айирмачилар лидери Я.Яндарбиев Россия қўшинларини Чечанистондан олиб чиқиб кетиш амалда тўхтаб қолди, дея баёнот берди. Айни пайтда Россия расмий кишилари чечен айирмачиларини қарийб ҳар кунги уюштирилаётган ҳужумларда айблашмоқда. Шунингдек, Россия Адлия вазири Валентин Ковалёв «Интерфакс» агентлигига баёнот бериб, Хавфсизлик Кенгаши Котиби А.Лебедь билан имзоланган битим қонун кучига эга эмас деб айтган. В.Ковалёв битимни давлат миқёсида легитив аҳамиятга молик бўлмаган сиёсий баёнот деб атади.

Европа Кенгашининг чечен айирмачилари лидери А.Масхадовни ўз анжуманида сўзга чиқишга таклиф этиш ҳақидаги қарорини Россия қонунчилари ҳақорат сифатида қабул қилмоқдалар. Европа Кенгаши шу йил 23 сентябрда Страсбургда ўтадиган анжуманга А.Масхадов ва Россия Хавфсизлик Кенгаши Котиби А.Лебедни ушбу ташкилотни Чечанистондаги аҳвол билан таништириш мақсадида таклиф этганди.

***

Россиянинг кўмир конларида ишлаётган шахтёрлар жамоаларининг турли ҳудудлардаги иш ташлашлари давом этмоқда. Маълумотларга кўра ҳар куни ўртача 15 шахтада шундай иш ташлашлар бўлади. Иш ҳақи бўйича қарзлар узилаётган бўлсада, уларнинг ҳозирги кунга умумий миқдори 70 млрд. рублдан ортиқлигича қолмоқда. Айни пайтда Приморье ўлкасида энергетиклар норозилик ҳаракатлари тўхтагани йўқ. Ўлканинг йирик электр станцияларидан Приморье ГРЭСи ва Артемовск ТЭЦида ҳозирги кунда 171 киши очликни давом эттирмоқда. Станцияларнинг жамоалари ўз ҳамкасблари ҳаракатини тўла қўллаб-қувватлашмоқда. Очлик акцияси 20 млрд. рублдан ошиб кетган қарзлар тўла узилгунча давом этиши керак.

***

Ўтган куни мустақил газеталарнинг бир қанчасида Белорус парламенти раҳбари Семён Шаретскийнинг мурожаатномаси босилиб чиқди. Унда Республика Президенти А.Лукашенко умумхалқ референдумига тақлим этаётган Конституция лойиҳасини «тоталитар- фашистик давлатнинг ҳуқуқий асосларини яратиш»га интилишдан иборат деб баҳолайди. Парламент аъзоларининг мутлоқ кўпчилиги ҳам Конституция лойиҳасига, ҳам Президент 7 ноябрга белгилаган Референдумни ўтказишга қарши чиқмоқда. Референдум ҳақидаги қарор анча олдинданоқ мамлакатда авж олиб кетган сиёсий кризисга сабаб бўлди. Президент ва унинг маҳкамаси оммавий ахборот воситалари орқали аҳолига референдум натижалари демократия ва тартиб ўрнатишга олиб келади, деб уқтиришаётганига қарамай, уларнинг муҳолифлари ва энг аввало парламентнинг кўпчилиги Республикада тоталитаризмга оғиб кетиш хавфи мавжуд деб ҳавотирлик билдирмоқдалар.

***

Арманистонда Президентлик сайловларига тайёргарлик якуний босқичга кирди. Ереванда мухолифчи партиялар тақлим этаётган Президентликка уч номзод мухолифотдан кўрсатиладиган ягона номзод фойдасига ўз номзодларини қайтариб олишга қарор қилганликларини билдиришди. Миллий- демократик союз раҳбари, мамлакатнинг собиқ бош вазири В.Манукян ана шу ягона номзод бўлади. Ереванда бўлиб ўтган матбуот конференциясида мухолифчиларнинг ягона дастури асосий қоидалари баён қилиб берилди. Жумладан, демократияни чуқурлаштириш, Тоғли-Қорабоғ мустақиллиги масаласини узил-кесил ҳал этиш, қўшни давлатлар билан дўстона алоқалар ўрнатиш каби муҳим қоидалар келтирилди.

Бироқ кузатувчилар фикрича, мухолифот ғалабага умид боғлашига етарли асослар йўқ. Кўплаб ўтказилаётган жамоатчилик фикрини ўрганиш тадбирлари ҳозирги Президент Левон Тер-Петросяннинг устунлигини намойиш этмоқда. Мустақил социалогик тадқиқотлар маркази маълумотларига кўра, сайловчиларнинг 40 дан 50 фоизигача аҳоли сайловларнинг биринчи босқичдаёқ ҳозирги давлат бошлиғини ёқлаб овоз беришга тайёр.

ХОРИЖДА

Жаҳон мамлакатлари давлат раҳбарлари сешанба куни БМТ Бош Ассамблеяси маъқуллаган ядро синовларини батамом ман этиш ҳақидаги Шартномани қизғин маъқулламоқда. Германия ташқи ишлар вазири Клаус Кинкел ушбу ҳужжатни тарихий деб баҳолади. Франция Президенти Жак Ширак Шартнома ядро қуроли пойгасига барҳам беради деб ҳисоблайди. Бироқ шартнома қабул қилинишига қарши овоз берган Ҳиндистон ҳеч қандай тазйиққа берилмаслиги ва уни имзоламаслигини маълум қилди. Ҳиндистон раҳбарлари Шартнома ялпи ядровий қуролсизланиш графигини ўзида акс эттириши керак, деб ҳисоблайдилар.

***

Боғдод учиш ман этилган зоналар тартибини тузгани ҳамда Америка қирувчи самолётларини муваффақиятсиз ўққа тутишга интилганидан кейин АҚШ Ироқ яқинида ўз ҳарбий қудратини кучайтирмоқда. Мудофаа вазири У.Пэррининг маълум қилишича, ушбу минтақага Ф-157 кўзга кўринмас қирувчи самолётлар келтирилмоқда, шунингдек В-52 оғир бомбардимончи самолётлар Ҳинд океанидаги Диего-Гарсиа оролида жойлашган Британия авиабазасига жўнатилмоқда.

Яқинда Эронга қочиб ўтган Ироқ курдлари аста-секин уйларига қайтмоқдалар. Ўзаро душман икки курд гуруҳларининг қонли тўқнашувлари чоғида минглаб курдлар Эрон чегарасидан ошиб ўтиб кетишганди. Ироққа ён босувчи курд гуруҳи ушбу ҳудудда ҳокимиятни қўлга киритганидан бери уруш ҳаракатлари тўхтаган. Ироқ Президенти С.Ҳусайн курдларга нисбатан умумий авф эълон қилгани қочоқларнинг қайтишига олиб келди.

***

АҚШ Сурия - Ироқ тинч музокараларини қайта тиклашга даъват этувчи янги таклифни Сурия раҳбариятига йўллади. Бу воқеа Исроил Бош вазири Б.Натаньяхунинг Вашингтонга ташрифи кетиданоқ юз берди. Сурия - Исроил тинч музокаралари шу йил март ойида узилиб қолганди. Давлат департаменти вакили яқин орада Сурия-Исроил музокаралари тикланишига кўзи етмаслигини айтди. У Қўшма Штатлар бундан кейин ҳам ҳар икки томоннинг музокаралар столига яна қайтиб келишлари учун куч-ғайрат сарфлайверишини таъкидлади.

***

Боснияда белгиланган сайловлар куни ниҳоят яқинлашиб келди. 14 сентябрь куни боснийлик мусулмонлар билан бирга хорватлар, серблар ҳам сайлов қутилари олдига келишлари керак. Бироқ, Босния серблари республикаси Президенти вазифасини бажарувчи Беляна Плансич Баня Лукидаги митингда сўзга чиқиб, Босния серблари Босниядан ажралиб чиқиб, серб давлатига бирлашиши керак деб айтди. Мусулмон ҳукумати раҳбари Президент Олия Изетбекович Босния мусулмонларини ҳимоя қилувчи демократик ҳаракат партиясини қўллаб-қувватлаб овоз беришга чақирди. Босния хорватлари партияси- К.Зубак раҳбарлигидаги демократик союз боснийлик мусулмонлар билан интеграцияга киришга қарши номзодларни кўрсатиб, хорватлар билан бирлашишга даъват қиляпти. Хуллас, сайлов натижалари қайси кучлар ғолиб бўлишини кўрсатиб беришига оз фурсат қолди.

***

Афғонистоннинг «Толибон» мухолифчи қуролли отрядлари катта стратегик аҳамиятга молик Жалолобод шаҳрини ҳужум билан қўлга олдилар. «Толибон» вакилларининг айтишича, улар аэропортни ҳам қўшиб бутун шаҳарни ўз назоратлари остида ушлаб туришибди. Қуршовдаги Қобул учун Жалолобод муҳим аҳамиятга эга эди. Зеро, Афғонистон пойтахтини ташқи дунё билан боғловчи бирдан-бир йўл шу шаҳардан ўтади. Қобулда ҳукумат вакили оғир жанглардан сўнг ҳукумат қўшинлари шаҳарни бой берганликларини эътироф этди.

Жаҳон матбуот агентликлари материаллари асосида.

КОМИЛЛИКНИНГ ИККИ ҚАНОТИ

(Боши 1-бетда)

Лекин...

Ахир, инсон ҳар қандай замон ва маконда ҳам — инсон-ку. Бу иқтисодий мушкулотлардан-ку эсон-омон ўтиб олармиз, лекин моддият кетидан қувиб, биз инсонийлигимизни — МАЪНАВИЯТимизни қурбон бериб қўйсак, бу бир кун келиб бизга иқтисодий қашшоқликдан ҳам кўра қимматга тушмасмикан?! Моддий қашшоқликни-ку, моддий неъмат топилса, тез бартараф этиш мумкин бўлар. Лекин маънавий қашшоқликдан қандай фориғ бўла олар эканмиз?!

Бу ҳам ҳали — узоқроқдаги масала.

Ундан ҳам бурун дуч келадиганимиз бошқа нарса бор: ахир, ана шу иқтисодий ислоҳотларни мамлакатни юксак тараққиёт даражаларига олиб чиқадиган қилиб амалга ошириш учун аввал одамларнинг ўзида юксак маънавият шаклланган бўлиши керак эмасми?! Бир нарсага эришаман деб бошқа бир жуда керакли нарсадан ажраб қолмасмиканмиз?! Сўнг йўқотилган бойликларнинг ўрнини қандай тўлдирамиз?! Бунинг устига, топганимиз бойликнинг йўқотганимиз бойликдан устунлиги-ю, йўқотганимиз бойликнинг топганимиз бойликдан кам жойи борми?

Афсус, қолоқ иқтисодий аҳволдаги мамлакатда яшаб келганимиз учун «бойлик» деганда кўз ўнгимизга аввал моддий нарсаларгина келади. Лекин, ахир, моддий бойликлар кишининг атрофидаги, ёнидаги ашёларгина, холос. Маънавий бойликлар эса инсоннинг билими, заковати, тафаккури! Айтайлик, дастурхон устида бир тақсимча эндигина узилган турли хил мева-чева турибди. У — моддий бойлик. У истеъмол қилиниши билан тугаб битади. Лекин деворда худди шу манзаранинг — бир тақсимча тоза узилган мева-чеванинг буюк бир рассом ишлаган сурати осилган. Бу манзарани томоша қилган ҳар бир киши, албатта, унда маънавий-табъий дид шаклланган бўлса, ундан завқ олади. Бу завқнинг чегараси йўқ. Бировнинг иштаҳаси карнай бўлиб кетиши мумкин. Кимдир шундай мевалар битадиган она заминда дунёга келгани учун фахрланиб, ўнинг Ватанга муҳаббати янада жўш уриб кетар. Яна биров Аллоҳ ана шундай ажиб неъматларни инсон учун яратганидан илоҳий бир ҳис туйиб, шунинг шукронасига икки ракъат намоз ўқиб қўйишга тутинар...

Бироқ бу билан маънавий бойликнинг қуввати, заррача бўлсин, камайиб қолмайди. Қайтанга бир инсон кўнглида туғилган маънавий илҳом маҳсули бўлмиш санъат асари яна қанча кишилар кўнглига маъно юқтиради.

Демак, инсоннинг моддиятга қанча эҳтиёжи бўлса, маънавиятга ҳам шунча эҳтиёжи бор. Фақат дийдаси қотиб кетган, кўнгли ўлган, бефаришта, нафсини қўлга ололмаган айрим кимсалар учунгина маънавиятингиз сариқ чақага ҳам арзимайди. Аммо ўша одамингиз ҳам, ишонаверингки, бугун автобусда 100 сўм пулини ўғирлатганида қанча хафа бўлса, биров тиқилинчда бехосдан туртиб юборса ҳам, қарийб шунча хафа бўлади.

Кўриниб турибдики, маънавият инсоннинг ички эҳтиёжи — кўнгил билан боғлиқ тушунча. Иқтисоди бақувват давлат фуқароларининг кўнгил гўзаллиги ҳам мамлакат бойлиги ҳисобланади. Инсоний мукаммаллик деганда шуни тушунадилар, бугун комиллик деганда шуни орзулаяпмиз.

Мамлакатда меҳнат қилаётган кишиларнинг қанчаси моддият, қанчаси маънавият эҳтиёжларини қондириш билан бандлигига қараб, тараққиёт даражалари ўлчанишини ҳам ҳисобга олсак, бу икки жиҳат бир-бирига нақадар вобаста экани ойдинлашади. Шуни унутмайликки, девордаги мева-чева акси солинган расмдан завқланиши учун аввал ўша одамнинг қорни тўйган бўлиши керак. Бу эса маънавият ривожининг иқтисод равнақига чамбарчас боғлиқлигини кўрсатади.

Ватанимизда маънавият камол топган замонларда моддият унга елка тутиб турган. Ер юзидаги қадим маънавият ўчоқларидан бири ҳисобланмиш Ўзбекистоннинг келажаги ҳам ана шу тупроқда яшаб ўтган аждодлар руҳига мос бўлиши керак. Демак, маънавиятга эътибор бизнинг конимизда бор, маънавият биз учун ўта миллий тушунча.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Маънавият ва маърифат жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги фармони айнан ана шу мақсад билан ва айнан ана шу ҳаётий эҳтиёж меваси янглиғ имзоланган.

Эндиги вазифа — мазкур Фармонда кўрсатилган йўлни оғишмай амалга оширишдан, ҳар бир фуқаронинг бунга ҳисса қўшишидан иборат. Чунки, айни ҳужжатда қайд этилганидек, «маънавий-маърифий ислоҳотлар давлат сиёсатининг асосий, устувор йўналиши» ҳисобланар экан, ҳар ким ўзини ўзи маънавий-маърифий ислоҳот қилиши керак. Кишининг маънавий баркамолликка интилиши эса умрлик вазифа.

Фармоннинг туб моҳиятини шундай тушунаман.

Султонмурод ОЛИМ,
«Маънавият ва маърифат» республика жамоатчилик маркази кенгашининг аъзоси.

МАВҚЕНИ КЎТАРИШ УЧУН

Кўп йиллардан буён жамоа-ширкат хўжалиги касаба уюшма қўмитасига раҳбарлик қиламан. Шу боис уюшманинг баланд- пастини озми-кўпми биламан. Ташкилотимиз ўз дастурига эга, жамиятда эса муносиб ўрни бор. Кишилар меҳнатини муҳофаза қилиш, уларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоялаш, моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш, уларни соғломлаштириш каби кенг қамровли вазифаларни бажариш касаба уюшмамиз зиммасида. Ҳаётда касаба уюшма аъзолари фаолият кўрсатмаётган бирор соҳа бўлмаса керак. Хўш ана шундай нуфузли ташкилотнинг бугун ҳаётда тутган ўрни қандай? деган ўринли савол туғилади. Бошқаларни билмайману бизнинг ташкилотимиз ўз мавқеини аста-секин бой бераётганга ўхшайди. Бундай дейишимнинг боиси, қўмита ўз атрофига 630 касаба уюшма аъзосини бирлаштирган. Уюшма аъзолари хўжаликнинг барча тармоқларида хизмат қилишади. Аммо қўмитамиз уларни унумли меҳнат қилишлари ва маданий дам олишларини таъминлашда сезиларли даражада амалий ёрдам кўрсата олмаяпти. Сабаби, молиявий ҳақ-ҳуқуқларимиз чекланган. Бир тийин сарф-харажат қилсак ҳам хўжалик раҳбарларидан ёки туман касаба уюшма қўмитаси раисидан сўрашимиз керак. Улар ҳам маблағ бўлгандаги-

на амалий ёрдам кўрсатиши мумкин. Гоҳида у ёки бу тадбирни ўтказиш учун 1-2 метр матоҳ керак бўлади дейлик. Хўжалик раҳбарининг қўмагисиз ўша матони ҳам ўзимиз ололмаймиз. Устига устак хўжаликларимиз ҳам «ўтириб қолган». Меҳнаткашлар олти-етти ойлаб маошини ололмаётирлар. Бу ўринда ҳам ташкилотимиз бирор иш қила олмайди. Хўжаликда маблағ бўлмагач, қандай қилиб касаба уюшма қўмитасига амалий ёрдам кўрсатсин? Бунинг устига хўжалигимиз қўмитамиздан 50 минг сўмдан кўпроқ қарздор. Маблағ йўқлигидан эса аъзолик бадалларини туман қўмитасига ўтказиб бера олмаяпти ҳам. Ҳатто аввалги қарзларни ҳам узган эмас. Хўжалик раҳбарига, бош ҳисобчига ушбу тушумни туман қўмитасига ўтказиб беришни мунтазам эслатиб бораман. Ҳозирча улар ҳам ҳисоб-рақамимизга пул тушсин, сўнг ўтказиб берамиз дейишдан нарига ўтиша олмаётирлар.

Ўзим катта бир оиланинг бошлиғиман. 6 фарзандим бор. Ойига 1400 сўм маош олишим керак. Бироқ олти ойдан буён бир тийин ҳам иш ҳақи олганим йўқ. Шу ўринда қишлоқда яшаётганлигим иш бераяпти. Яъни икки-учта мол-ҳолим бор. Ўша молларни бозорга сотиб, баҳоли қудрат оиламни тебратиб турибман. Рўзғор тебратишнинг эса ўзи бўлмайди. Гоҳида рўзғорингда етишмовчилик бўлса, ишинг ҳам кўзга кўринмас экан. Чунки, касаба уюшма қўмитаси раисининг аҳволи шу бўлса, бошқалардан не умид?

Меҳнаткашларнинг ойлик маошини ўз вақтида олиб берилишини таъминлаш, уларни ижтимоий ҳимоялаш, моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш уюшма қўмита раисининг бевосита вазифаси-ку! Бироқ унинг ўзи ижтимоий ҳимояга мухтож бўлиб турса! Буни қандай тушуниш мумкин. Гоҳида ишдан бўшагим келади. Бироқ мени халқ ишониб шу лавозимга сайлаганлигини ўйлайманда, яна фаолиятимни давом эттираман. Туманимизда кўпгина ҳамкасбларим қийинчиликларга бардош беролмай ўз вазифасидан бўшаб кетишди. Тўғри, қўмита раиси ҳамма нарсани маблағга боғлаб қўймаслиги керак. Қиладиган ишлар кўлами кенг. Бироқ, ишимизнинг сўнгги пировард натижаси моддий маблағга бориб тақалади-ку!

Олдинлари хўжалик касаба уюшма қўмитаси раисининг ҳам, қўмитанинг ҳам обрў-эътибори бошқача эди. 1 фоизли ва 0,15 фоизли тушумларнинг ҳаммаси хўжалик касаба уюшма қўмитасининг ҳисоб-рақамига тўғридан-тўғри тушарди. Ўша маблағ ҳисобидан иш ҳақимизни ҳам ўз вақтида олардик. Меҳнаткашларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирардик. Маблағнинг бир қисмини эса ёрдамга муҳтожларга берардик. Бундан ташқари, кўпгина яхши анъаналаримиз бор эди. Жумладан, сут соғувчиларни, механизаторларни ҳам ўн кунда иш натижасигша қараб рағбатлантирардик. Бизнинг бу ҳаракатларимиз зое кетмасди. Мукофотланганлар янада унумли меҳнат қилишга, қолганлар эса илғорларга тенглашишга интилишарди. Бу ҳам хўжалик иқтисодиётини мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб этарди. Жоиз бўлса Федерациямизнинг кўрсатмаси билан аъзолик бадаллари ва бошқа тушумлар бугунги кунда тўғридан тўғри туман касаба уюшмаси ҳисоб-рақамига ўтказилаяпти. Оқибатда бошланғич касаба уюшмалари қўмиталарининг фаолиятида кўтарилиш ўрнига пасайиш аломатлари сезилмоқда. Буниси етмагандек, баъзан касаба уюшма қўмиталари раисларидан хўжалик, қолаверса туман раҳбарлари бошқа йўналишда фойдаланмоқдалар. Менимча, бошланғич касаба уюшма қўмиталари марказлашган бошқарувдан кейин ўз мавқеини, обрўсини ўта даражада пасайтириб юборди. Қўмитанинг тақдири, етакчисининг фаолияти хўжалик раҳбарининг эътиборига боғлиқ бўлиб қолди. Ҳақ-ҳуқуқлари, мустақиллиги чегараланди. Оддий мисол: қўмитамизга тўй, маърака ва бошқа тадбирларни ўтказиш учун оддий фуқаролар ёрдам сўраб ариза беришади. Лекин уларнинг ҳақли аризаларини ўз вақтида қондира олмаяпмиз. Маблағ йўқ. Шундай бўлгач, ариза берган фуқаролар, ташкилотимизга ва унинг етакчисига қайси кўз билан қарайдилар. Тўғри, қўлдан келганча хўжалик раҳбари билан келишган ҳолда фуқароларга ун, ёғ, дон бераяпмиз.

Ташкилотимиз мавқеини тиклаш, унинг обрўсини ошириш ҳақида ўз шахсий фикр-мулоҳазаларимни билдирмоқчиман.

Касаба уюшма аъзоларининг шахсий фаоллигини ошириш зарур. Қўмита етакчиси этиб шундай кишини сайлаш кераки, у халқ иши учун жон куйдирадиган, қайғурадиган, ташкилотчи ва ташаббускор бўлсин. Ҳар бир ташкилот раҳбари касаба уюшма қўмитаси раисини қўллаб-қувватлаши даркор. Йиғилишларда унинг таклиф ва мулоҳазаларини эшитиши, керак бўлганда амалий ёрдам кўрсатиши лозим. Касаба уюшмалари ҳисобига тушадиган маблағлар ва аъзолик бадаллари олдингидек уюшма ҳисоб-китоб рақамига тушса, мақсадга мувофиқ бўларди. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси тезлик билан бошланғич касаба уюшмалари фаолиятини яхшилаш юзасидан махсус ҳужжат—Низом ишлаб чиқиши керак. Зеро, бошланғич касаба уюшмалари Федерациянинг асосий негизи ҳисобланади.

Булар менинг — оддий бир уюшма етакчисининг фикр-мулоҳазалари, холос. Илғорлар тажрибасига таянган ҳолда ишимизни қайта қуриб олсак, мустақил республикамизнинг равнақи йўлида касаба уюшма аъзоларининг фаолияти яққолроқ сезилишига шак-шубҳа йўқ. Фақаттина бу ишда шошма-шошарликка йўл қўймаслигимиз керак. Шундай дастур ишлаб чиқиш лозимки, у ҳозирда ҳам, келгусида ҳам ўз кучини йўқотмасин. Шундагина касаба уюшмаларининг мавқеи ошади, етакчилари халқ ўртасида янада обрўлироқ бўлади.

Чори ҲАСАНОВ,
Ғузор туманидаги «Наврўз» жамоа-ширкат хўжалиги касаба уюшма қўмитаси раиси.

КАСАБАҚЎМ: БУГУН У ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

Мустақилликка эришилган беш йил мобайнида мамлакатимизда туб ўзгаришлар содир бўлди. Энг муҳими, жамият иқтисодий асосини ташкил қилувчи мулкка муносабат ўзгарди. Яъни илгариги давлат мулкининг катта қисми хусусийлаштирилиб, мулкчиликнинг турли шакллари пайдо бўлди. Шахсий мулк, жамоа мулки, ижарага олинган мулк, акциядорлик мулки ва шу кабиларга мувофиқ равишда янги мулкдорлар вужудга келди.

Албатта, бундай шароитда ишловчилар энди илгаригидек давлат томонидан қўйилган раҳбар билан эмас, балки турли хилдаги мулк эгалари билан муносабатда бўладилар. Худди шунингдек, касаба уюшма қўмиталари ҳам меҳнаткашлар ҳақ-ҳуқуқларини қонунлар асосида ўша мулкдорлар олдида ҳимоя қиладилар. Бунинг жуда катта фарқи бор. Масалан: биргина мисол келтиришимиз кифоя, яъни янги мулк эгалари техника хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазасига бўлган эътиборни сусайтириб юборганлари оқибатида ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисалар ва фалокатларнинг ўлим билан тугаш ҳолларини кўпайганлиги маълум. Шундай шароитда касабақўм қандай иш кўриши кераклиги эндиликда ғоят муҳим масаладир.

Ҳақиқатдан ҳам корхона, хўжалик, муассаса ва умуман меҳнат жамоаларида касаба уюшмаларининг иш шароити замон талаблари асосида мутлақо ўзгариб кетган. Буни тез пайқаб келаётган касаба уюшма ташкилотларида меҳнаткашлар ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилишда яхшигина тажриба орттирилган. Бироқ, ҳали ҳам эскича-бир хил қолипда ишлаётганлар ҳам оз эмас. Бунда касабақўм фаолларини ҳамиша ҳам айблаб бўлмайди. Чунки янгича шароит талаб қилаётган янги иш услубларини уларга кўрсатиш, моҳиятини тушунтириб бериш, жамиятимизда меҳнаткашлар ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоялашнинг ҳуқуқий асослари яратилгани ва мустаҳкамланаётганини мунтазам онгларига сингдириб бориш муҳим аҳамиятга эга.

Юқоридаги фикр-мулоҳазалардан келиб чиқиб, газетамизда «Касабақўм: бугун у қандай бўлиши керак?» деган рукн очиб, касаба уюшмалари фаолияти таъсирчанлигини ошириб бориш, уларнинг меҳнат аҳли ҳаётидаги ўрни ва ролини мустаҳкамлашга ҳисса қўшишга қарор қилдик. Зеро, энг оммавий ташкилот сифатида касаба уюшмалари жамият ижтимоий-сиёсий барқарорлигини асраш ва мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшишлари мумкин ва лозим. Шу мақсадда эътиборингизга икки касабақўм, икки хил манзарани ҳавола этаяпмиз ва шу билан Сизни актив мунозарага чорлаймиз.

ҲАМКОРЛИКДА ҲИКМАТ КЎП

Халқимизда бир ҳовуч сув тутган киши эъзозланиб, азиз саналади. Зеро, бу юмуш қадрлидир. Боғ-роғларимизга, экин майдонларимизу, пахта далаларимизга оби-ҳаёт олиб келувчи миришкорларимизнинг ишини енгил қилаётган, беўлчов «ҳовучи»да сув тутаётган, яъни сув сўрғичларни ҳам таъмирлаб, ҳам ишлаб чиқарадиган Ўзбекистон Республикаси мелиорация ва сув хўжалиги вазирлигининг ихтисослаштирилган таъмирлаш ва ишлаб чиқариш тажриба корхонаси ишчи-хизматчиларининг ҳиссаси беқиёс. Республикамизнинг сув мустақиллигини таъминлашда мазкур корхона улуши катта. Собиқ Иттифоқ даврида Россияда тайёрланган турли русумдаги сув сўрғичлари келтирилар эди. Эндиликда сув сўрғичларини ишлаб чиқарувчи республикадаги юқоридаги ягона корхонада кенг кўламли ишлар олиб борилмоқда. 1990-йилдан бошлаб ўзимизнинг хом ашёмиздан қисман фойдаланган ҳолда «Мустақиллик» дастури асосида 21 русумдаги янги сўрғичлар (насослар) ва электронасос агрегатларини ишлаб чиқаришга киришилди. Техника воситаларида суғориладиган ҳудудларнинг ўзида техник таъмирловчи филиаллари мавжуд.

Кенг кўламдаги ишларни амалга оширишда малакали мутахассисларнинг самарали меҳнатлари мақтовга сазовордир. Ҳозирги кунда корхонада 571 киши, Чуст ва Сурхондарё филиаллари қўшиб ҳисобланганда 734 киши меҳнат қилади. Катта бир корхона ишчи-хизматчилари бугунги бозор иқтисодиёти даврида қандай ижтимоий ҳимояланмоқдалар? Умуман корхона касаба уюшмаси қўмитаси раиси Бекзод Содиқов ўз корхонасидаги фаолияти мисолида бугунги касаба уюшмалари хусусида фикр юритади:

- Сув келган жой боғ-роғга айланади. Унинг ҳар томчиси экинларни яшнатади, ҳаёт бағишлайди оламга... Корхонамиз ана шу ҳар заррасида ҳаёт акс этган оби-ҳаётни далаларга олиб келиши учун зарур бўлган насослар, электротехник ва гидротехник жиҳозларни таъмирлайди. Уларнинг турли русумдаги турларини ишлаб чиқаради.

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлатлари билан ҳамкорлик ривожланиб бормоқда. Жумладан, МДҲ давлатларидаги 18 шаҳар билан амалий ҳамкорлик ўрнатилган.

Бир вақтлари четдан келтириладиган сув жиҳозларини таъмирлаш билан шуғулланган базамиз эндиликда ўзи замонавий асбоб-ускуналар тайёрлаб бермоқда.

Албатта, жамоамизда рўй бераётган ижобий ўзгаришларда касаба уюшма қўмитасининг ҳам ҳиссаси бор. Чунончи, маъмурият ва касаба уюшма қўмитаси ишчи-хизматчиларнинг ишлаши, дам олиши ва малакаларини оширишларини яхшилаш учун олинган фойданинг асосий қисми сарфланаётир. «Зилола» болалар боғчаси, ётоқхона, ошхона, тиббий пункт, физиотерапевтик хонаси, «Томчи ЛТД» савдо уйи, вокаль-чолғу ансамбли, «Ореховка» боғ томорқачилик хўжалиги мавжуд. Ишчи-хизматчиларнинг фарзандлари ёзги таътилларини оромгоҳларда ўтказмоқдалар.

Бу ишларнинг ҳаммасини касаба қўмитамиз билан маъмурият ҳамкорликда амалга оширмоқда. Бу албатта яхши натижа бераётир. Йил бошидан буён база ходимларига ижтимоий ҳимоя мақсадлари учун 27,7 минг сўм маблағ ажратилди. Санаторий ва дам олиш уйларига ажратилган 38 та йўлланмага 276,3 минг сўм сарфланди. Ходимларнинг соғлиғини тиклашга 17 минг сўм, оталиқ ёрдами сифатида маҳалла қўмитасига 39 минг сўм, футболни ривожлантиришга 100 минг сўм, болаларни ёзги оромгоҳларга дам олдириш учун 532 минг сўм каби ишчи-хизматчиларимизнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларига маблағлар сарфланди.

Ишчи-хизматчиларимиз ишга келиб кетадиган махсус автобуслар Юнусобод, Чилонзор, Шимолий -Шарқ, Чиғириқ каби жойларга мунтазам қатнайди. Улар маошни ўз вақтида оладилар. Ишчиларимизнинг икки боласи бўлса-ю, иккаласи ҳам боғчага борса, иккинчи фарзанди учун боғчага ярим баҳода ҳақ тўлайди, қолганини корхона ҳисобидан. Корхонамизнинг барча ишчи-хизматчилари касаба уюшмаси аъзоси. Улар керак бўлганда мадад сўраб кирадиган жойи ҳам шу ер, дардини айтадиган, мадад кутадиган... Демак қайси корхона раҳбари ижтимоий ҳимояни пухта қилса, ишнинг доим бароридан келиши табиий.

Албатта, буларнинг бари битта мақсадга база ишчи-хизматчиларининг яхши яшаб, унумли ва сифатли меҳнат қилишларини таъминлашга йўналтирилган. Бу ўзининг самарасини бераётир.

Юқорида санаб ўтилган маблағлар ва амалга оширилаётган тадбирлар салмоқли кўринса-да, ҳали қиладиган ишларимиз кўп. Негаки, уюшмамиз фаолиятини жонлантиришда талай имкониятлардан тўла фойдалана олганимиз йўқ. Ишчи-хизматчиларга кўрсатиладиган ғамхўрлик, ҳақ-ҳуқуқларини муҳофаза этиш ва бошқа қатор масалалар қўмитамизнинг доимий эътиборида турибди. Касаба уюшма қўмитаси ва унинг етакчиси изланишдан тўхтамаслиги керак. У зукко, зийрак ва ширинсухан бўлса, эл назаридан қолмайди. Қўмита ва унинг етакчиси маъмурият билан ҳамкорликда ишласа нур устига нур бўлади. Касабақўм қолаверса, базамиз ютуғида ана шу ҳамкорликнинг ўрни жуда катта бўлаётир.

Биз бундан буён ҳамкорликни кучайтиришга алоҳида эътибор бераверамиз.

Ф.ҲОЖИҚУЛОВА,
Х.МИРЗАЕВ.

Суратда (чапдан): Шарифжон Тўлаков, Турдимат Тўйчиев ва Ўрмон Умрзоқовлар «Фарғона» дам олиш уйида.

М. ҚОДИРИЙ тасвири.

• *Касаба уюшмаларида*

ЎҚИБ ЎРГАНМОҚДАЛАР

Деҳқончилик-саноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Тошкент вилояти қўмитаси касаба уюшма кадрлари, фаолларини ўқитиш, малакаларини ошириш, илғор тажрибаларни оммалаштиришга алоҳида эътибор бериб келишмоқда. Жумладан, ҳар йили сентябрь ойида касаба уюшма қўмиталари раислари, бошланғич касаба уюшма ташкилотчиларининг ўқувини ўтказиш анъанага айланиб қолган. Унда кейинги вақтларда эълон қилинган қонунлар, фармонлар ҳақида шарҳлар, бозор иқтисодиёти шароитида меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялашни янада яхшилаш, кам таъминланган оилаларга ёрдам, меҳнатни муҳофаза қилиш, маданий-оммавий ишлар, янги иш жойларини ташкил қилиш, касаба уюшмаларининг ташкилий ишлари каби мавзуларга кенг ўрин берилади.

Шундай ўқув бу йил Қуйи Чирчиқ, Зангиота, Бўка ва Бўстонлиқ туманларида уюштирилиб, вилоятдаги барча туманлар вакиллари масофага қараб, ўша жойларга таклиф қилинди.

Ўқувда вилоят қўмитаси ташкилий бўлим мудири У. Шарипов «Касаба уюшмалари ташкилий ишлари. Ишни режалаштириш. Иш юритиш. Ижро назорати», вилоят қўмитаси бош ҳуқуқий нозири А. Зарочинцев «Бозор иқтисодиёти шароитида касаба уюшмалари қўмиталарининг ҳимоя фарзлари. Ўзбекистон Республикаси меҳнат қонунчилигида янги ҳолатлар. Ишга қабул қилиш ва бўшатиш», вилоят қўмитаси ижтимоий ҳимоя бўлимининг мудири Т. Зокиров «Меҳнаткашлар ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқлари ишончли ҳимоясини таъминлашда касаба уюшмаси қўмитасининг ўрни» мавзуида маъруза қилдилар.

Семинарда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг VI сессияси материаллари, юртбошимиз Ислом Каримовнинг сессиядаги тарихий нутқига катта эътибор берилди.

— Бу тадбирга биз ҳар галгидек катта тайёргарлик билан келдик, — дейди семинарнинг мақсад ва вазифалари, бозор иқтисоди шароитида касаба уюшмаларининг ишлари, жамоа шартномалари ҳақида маъруза қилган деҳқончилик-саноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Тошкент вилояти қўмитасининг раиси К. Шодиметов, — бу анъанавий ўқув касаба уюшма етакчилари учун мактаб ролини ўтайди. Ўша мавзулар бўйича ходимларимиз бор билимлари, тажрибаларини ўргатадилар, ечилиши лозим бўлган муаммоларни ўртага ташлайдилар. Кейинги вақтда касаба уюшмаси ҳаётида юз берган янгиликлардан бохабар бўладилар, яқин истиқбол вазифаларини сўзлаб берадилар.

Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, жойларда касаба уюшма қўмиталари ва унинг фаоллари бундай ўқувни орзиқиб кутадилар ва ўқувда фаол қатнашадилар. Айниқса, янги сайланган касаба уюшма ташкилотлар раислари ва фаоллари учун жуда кўнгиллидир. Чунки, деярлик барча мутахассислар бу ерда жамулжам бўлишади. Ташкилий ишлар, қонунчилик, меҳнат муҳофазаси қоидалари, тафтиш ишлари бўйича тегишли маслаҳатлар олинади.

Бу галги семинарга солиқ қўмитаси, банк биржасидан мутахассислар ҳам таклиф этилди. Улар бозор иқтисодиёти ислоҳотлари шароитида қишлоқ хўжалигида солиқ сиёсати, банк ҳужжатларини тўғри расмийлаштириш, янги иш жойларини ташкил этиш тўғрисида сўзлаб бердилар.

Б. ПЎЛАТОВ,
Тошкент вилояти касаба уюшмалари кенгаши матбуот марказининг мудири.

Яхши дам— меҳнатга ҳамдам

Бу йил Фарғона вилояти тарихида мисли кўрилмаган галла хирмони кўтарилди. Уни ғоят қисқа муддатларда — бир ойдан сал ошиқроқ вақт ичида ўриб-йиғиб, саранжомлаб олиш мумкин бўлди. Бу, албатта, шу куннинг қаҳрамонлари—комбайн ҳайдовчиларининг фидокорона меҳнати, чинакам жасорати натижасидир. Бепоён галлазорларимизда 700 дан зиёд комбайнлар гуриллаб ишлади. Америкадан келтирилган «Кейс» комбайнлари билан кунига 30—35 гектардан буғдой майдонлари ўрилган бўлса, «Енисей», «Нива»ларда 4-5 гектардан ернинг ҳосили ўриб, янчиб олинди. Саратоннинг жазирама қуёши остида, юқори ҳароратли буғдойзорнинг чанг-тўзонларини писанд қилмай, ҳақиқий мардлик кўрсатган комбайнчиларни ҳар қанча эъзозласак, номларини улуғлаб, ишларини таърифласак арзийди. Буни ҳисобга олган Фарғона вилоят ҳокимлиги, деҳқончилик саноати мажмуи ходимлари касаба уюшмаси вилоят қўмитаси комбайнчиларнинг яхши дам олишини ташкил этиш мақсадида касаба уюшмалари вилоят кенгашига қарашли Арсиф қишлоғидаги «Фарғона» дам олиш уйига вилоятдаги 240 комбайнчига бир ҳафталик дам олишлари учун йўлланма берди.

— 8 августдан бошлаб вилоятимизнинг барча туманларидан келган илғор комбайнчилар бир ҳафта мириқиб ҳордиқ чиқардилар, — дейди деҳқончилик саноати мажмуи ходимлари касаба уюшмаси вилоят қўмитаси раисининг ўринбосари Абдуматалиб Маҳмудов, — Йўлланмалар учун қўмитамиз 386 минг сўм маблағ ўтказиб берди. Урим қаҳрамонларининг яхши дам олишлари учун бу ерда ҳамма шароит муҳайё. Шифокорлар синчиклаб тиббий кўрикдан ўтказишса, вилоят савдо ташкилоти ходимлари бу ерда кўчма дўконлар савдосини ташкил қилдилар. Ҳар куни туманларнинг бадиий ҳаваскорлик дасталари ўзининг дилрабо қўшиқ куйлари билан хушнуд қилса, оқшом чоғлари ёзги кинотеатрда энг янги кинофильмлар намойиш этилди. Бундан ташқари меҳнаткашлар турли спорт ўйинлари билан машғул бўлдилар.

Қува туманидаги Навоий номли жамоа хўжалигининг комбайнчиси Қобилжон Отабеков ўзларига яратилган шароитдан мамнунлигини алоҳида изҳор этди;

— Хўжалигимизнинг 550 гектарига дон экилган эди. 2 минг тоннадан ортиқ ҳосил олинди. Мен «Енисей» комбайнида 188 гектар майдонни ўриб, хирмонга 640 тонна сифатли буғдой тўкдим. Даврон Тухтабоев, Азамат Умрзоқов, Турсун Жўраев сингари ҳамкасбларим ҳам мендан қолишмай ғалла ўришди. Дам олишга йўлланма менга насиб этганидан жуда хурсандман. Зилол сувли ҳовузларда мазза қилиб чўмилиб, соя-салқин масканда ҳордиқ чиқарар экансан, куни кеча чеккан заҳматларинг бир зумда унутилиб кетар экан...

Толиб ТУРСУНОВ,
«Фарғона ҳақиқати» мухбири.
Аҳмаджон ТЎХТАСИНОВ,
«Ишонч» мухбири.

• *«Ишонч»нинг ҳуқуқий маслаҳатхонаси*

ЗАРАРЛИ МЕҲНАТ ШАРОИТИ ВА СОЛИҚ ИМТИЁЗЛАРИ

Азиз газетхонлар! Газетамизнинг аввалги сонларидан бирида ҳуқуқшунос А.Ахмедовнинг соғлиққа зарарли ва меҳнат шароити ноқулай ишларда банд бўлган касб ва лавозимларда меҳнат қилаётган ходимларга меҳнат, пенсия, солиқ қонунчилиги соҳаларида берилган имтиёзлар ҳақидаги мақоласини ўқигандингиз.

Бугун халқ хўжалигининг турли тармоқларида зарарли шароитларда ишловчиларга солиқ соҳасида берилган имтиёзлар хусусида фикр юритилади. Бу ҳақда Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси жисмоний шахсларни солиққа тортиш услубиёти бошқармасининг бош давлат солиқ инспектори Очилбек Ғаниев билан суҳбатлашдик.

- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 1 мартдаги «Алоҳида зарарли ва оғир меҳнат шароитларига эга ишлаб чиқаришда ишлайдиган фуқароларнинг айрим тоифаларининг даромадларини имтиёзли тарзда солиққа тортиш тўғрисида»ги қарорига биноан зарарли ва ўта зарарли шароитларда меҳнат қилаётган фуқаролар учун солиқ имтиёзлари белгиланган. Бу имтиёздан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 12 майдаги қарори билан тасдиқланган 1-, 2-, 3-рўйхатларга киритилган ишлаб чиқаришлар, муассасалар, иш, касб ва лавозимларда ишловчи фуқаролар фойдаланишмоқда. Вазирлар Маҳкамасининг қарорига кўра, шундай шароитларда ишловчилардан олинадиган даромад солиғи 25 фоиздан ошмаслиги лозим.

- Зарарли ва ўта зарарли шароитларда ишлаётган фуқаролардан олинадиган даромад солиғи қай тартибда ҳисобланади?

- Имтиёзли тарзда солиқ тўловчиларнинг даромадларидан ҳам амалдаги тартибда солиқ ҳисобланади. Кейин ҳисобланган солиқ даромадининг неча фоизини ташкил этаётгани қуйидаги тартибда аниқланади:

Даромаддан ҳисобланган солиқ миқдори
———————————————— х 100 фоиз.
Йил бошидан буён олинган жами даромад миқдори

Агар ҳисобланган солиқ миқдори олинган даромаднинг 25 фоизини эмас, айтайлик, 29 фоизини ташкил этса, солиқнинг 25 фоиздан ошган қисми, яъни 4 фоизи ҳисобланган солиқ миқдоридан чиқариб ташланади.

Масалан, ходимга зарарли меҳнат шароитларига эга корхонада март ойи учун 5500 сўм миқдорида иш ҳақи ҳисобланган. Унинг январь-март ойлари учун ялпи даромади 15900 сўмни ташкил этади, дейлик. Ўтган ойлар, яъни январь-февраль учун ушлаб қолинган солиқ 2600 сўмни ташкил этади. Бу ҳолда ялпи даромаддан қуйидаги тартибда даромад солиғи ҳисобланади:

а) ходимнинг даромадидан солиқ умумий белгиланган тартибда ҳисобланади, яъни аввал ялпи даромаддан солиққа тортилмайдиган энг оз миқдори (1200 сўм) чиқариб ташланади, сўнгра қолган миқдордан жадвал бўйича даромад солиғи миқдори ҳисобланади (4980);

б) ҳисобланган солиқнинг йил бошидан буён олинган даромаднинг умумий миқдорига нисбатан ҳиссаси (4980:15900х100 фоиз = 31,3 фоиз) аниқланади;

в) ҳисобланган солиқнинг умумий даромадлардаги ҳиссаси имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида олинган жами даромаднинг 25 фоизидан ортиқ бўлганлиги сабабли ушлаб қолиниши лозим бўлган солиқ даромаднинг 25 фоизи миқдорида (15900 сўм х 25 фоиз = 3975 сўм) белгиланади;

г) илгари ушланган солиқ миқдори (2600 сўм) чиқариб ташланади ва март ойида ушланиши лозим бўлган солиқ миқдори (3975-2600 = 1375 сўм) аниқланади.

Бу мисолимизда фақаттина имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишловчилардан олинадиган даромаддан солиқ ундириш тартибини кўрдик. Бироқ, баъзи корхоналаримизда 1-, 2-, 3-рўйхатларга кирмаган лавозимларда ишловчи ходимлар ҳам зарарли ишларга жалб этилиши мумкин.

- Ҳақиқатдан ҳам республикамизда юқоридаги рўйхатга киритилган ҳамда киритилмаган иш, касб, лавозимларга эга корхоналар оз эмас. Шу сабабли, бундай корхонанинг оддий шароитларда ишловчи ишчиси ёки инженер-техник ходими маълум муддатга зарарли шароитларда ишлашга жалб этилиши мумкин ва аксинча. Бундай ҳолатда, даромад солиғини ҳисоблаш қуйидаги тартибда амалга оширилади:

1. Фуқаронинг йил бошидан буён олган жами даромадидан амалдаги умумий тартибда солиқ ҳисобланади.

2. Фақат имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлашдан олган даромади миқдори аниқланади ва бу миқдордан умумий тартибда солиқ ҳисобланади.

3. Имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлашдан олган даромади миқдоридан ҳисобланган солиқ бу даромаднинг неча фоизини ташкил этиши аниқланади:

Йил бошидан буён имтиёзли тарзда солиқа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлаган давр учун ҳисобланган солиқ миқдори
———————————————— Х 100 фоиз
Йил бошидан буён имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлаган давр учун ҳисобланган даромад миқдори.

Агар имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлашдан олинган даромаддан ҳисобланган солиқ унинг 25 фоизидан ошса, бу ҳолда ана шу ошган миқдор аниқланади: (Имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган шароитларда ишлаган давр учун ҳисобланган солиқ миқдори) - (имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган шароитларда ишлаган даврдаги даромад миқдори) х 25 фоиз = (солиқ бўйича имтиёз миқдори).

Энди ана шу натижа-солиқ бўйича имтиёз миқдорини ялпи даромаддан ҳисобланган солиқ миқдоридан айириб ташлаймиз. Чиққан натижадан йилнинг бошидан буён тўлаган солиқларингиз миқдорини айириб ташласангиз сиз тўлашингиз лозим бўлган солиқ миқдори чиқади. Буни мисол ёрдамида ҳам тушунтирайлик. Масалан, ходимга зарарли меҳнат шароитларига эга корхонада 1995 йилнинг декабрь ойи учун 5500 сўм миқдорида иш ҳақи ҳисобланган. Унинг 1995 йилнинг январь-декабрь ойлари учун ялпи даромади 46400 сўмни ташкил этади деб фараз қилайлик. Шундан 10200 сўм январь-март ойларида оддий шароитларда бажарилган иш учун ва 36200 сўм апрель-декабрь ойларидаги имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида бажарилган иш учун ҳисобланган. Бу ҳолда ялпи даромаддан қуйидаги тартибда солиқ ҳисобланади:

а) ялпи (46400 сўм) даромаддан умумий белгиланган тартибда солиқ ҳисобланади. Яъни, аввал ялпи даромаддан солиққа тортилмайдиган энг оз миқдор (3600 сўм) чиқариб ташланади. Кейин қолган миқдордан жадвал бўйича даромад солиғи (14600 сўм) ҳисобланади;

б) имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлашдан олинган даромаддан (36200 сўм) солиқ миқдори умумий белгиланган тартибда ҳисобланади. Яъни, аввал ялпи даромаддан имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишланган ойлар (апрель-декабрь) учун солиққа тортилмайдиган энг оз миқдор (3300 сўм) чиқариб ташланади. Кейин қолган миқдордан жадвал бўйича даромад солиғи (10640 сўм) ҳисобланади;

в) имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлашдан олинган даромаддан ҳисобланган солиқ ҳиссаси (29,4 фоиз) аниқланади. Бу ҳисса 25 фоиздан ошса (мисолимизда 4,4 фоизга ошган), ана шу ошган миқдор аниқланади (10640-36200 х 25 фоиз = 1590 сўм);

г) ялпи даромаддан ҳисобланган солиқлар миқдоридан (14600 сўм) ана шу 25 фоиздан ошган миқдор (1590 сўм) чиқариб ташланиб, январь-декабр учун ялпи даромаддан ушлаб қолиниши лозим бўлган солиқ миқдори (14600-1590 = 13010 сўм) аниқланади;

д) ушбу миқдордан (13010 сўм) илгари январь-ноябрь ойлари учун ушлаб қолинган солиқ миқдори чиқариб ташланиб, декабрда ушланиши лозим бўлган даромад солиғи миқдори аниқланади.

- Зарарли шароитларда ишловчи фуқароларимиз асосий ишдан ташқари бўш вақтлари бўлгани учун кўпинча бошқа жойларда ҳам ишлаб даромад топишади. Бу ҳолда ўз-ўзидан маълумки, фуқаро йиллик даромадлари бўйича декларация топшириши керак...

- Бунақа ҳолатларда ҳам юқоридаги тартибда даромад солиғи ҳисобланади. Масалан, иккинчи мисолимиздаги ходим 1995 йил учун топширган декларациясига биноан, зарарли меҳнат шароитларига эга корхонада олган даромадидан ташқари, якка тартибдаги меҳнат фаолиятидан 11000 сўм миқдорида даромад олган бўлсин. Бу ҳолда ялпи даромаддан қуйидаги тартибда солиқ ҳисобланади:

а) жами ялпи даромаддан (46400 + 11000 = 57400 сўм) солиқ умумий белгиланган тартибда ҳисобланади. Яъни, аввал ялпи даромаддан солиққа тортилмайдиган энг оз миқдор (3600 сўм) чиқариб ташланади. Кейин қолган миқдордан жадвал бўйича даромад солиғи ҳисобланади. Бу 19000 сўмни ташкил этади;

б) имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлашдан олинган даромаддан (36200 сўм) солиқ умумий белгиланган тартибда ҳисобланади. Яъни, аввал ялпи даромаддан имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишланган ойлар (апрель-декабрь) учун солиққа тортилмайдиган энг оз миқдор (3300 сўм) чиқариб ташланади. Сўнгра қолган миқдордан жадвал бўйича даромад солиғи ҳисобланади. Бу 10640 сўмни ташкил этади;

в) имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлашдан олинган даромаддан ҳисобланган солиқнинг бу даромадга нисбатан ҳиссаси 29,4 фоизни ташкил этади, яъни 25 фоиздан ошади;

г) имтиёзли тарзда солиққа тортиладиган меҳнат шароитларида ишлашдан олинган даромаднинг 25 фоизидан ортадиган миқдор аниқланади (10640 - 36200 х 25 фоиз = 1590 сўм);

е) ялпи даромаддан ҳисобланган солиқлар миқдоридан (19000 сўм) ана шу 25 фоиздан ошган миқдор (1590 сўм) чиқариб ташланиб, январь-декабрь учун ялпи даромаддан ушлаб қолиниши лозим бўлган даромад солиғининг миқдори (19000 - 1590 = 17410 сўм) аниқланади;

д) ушбу миқдордан 1995 йил учун ушлаб қолинган жами солиқлар миқдори чиқариб ташланса, ялпи йиллик даромад бўйича ушланиши лозим бўлган қўшимча даромад солиғи миқдори аниқланади.

- Мазмунли суҳбат учун ташаккур. Зеро, зарарли шароитларда меҳнат қилаётган фуқароларимиз ўзларига амалдаги қонунчиликда белгиланган имтиёзларни билиши ва фойдаланишидан манфаатдормиз.

Суҳбатдош: Ибодулла ЎСАРОВ.

• Журналист ён дафтаридан

МАФТУНИНГМАН, МИРЗАЧЎЛ!

Имон-эътиқодли қариялар гапи — ҳикматлар мактаби. Агар бирорта ғайри-табиий воқеа ҳақида гап очсангиз, улар «болам, ҳаммаси Аллоҳнинг хоҳиш-иродасига боғлиқ...» деб донолик қилишади. Ҳақиқатдан ҳам ҳар хил башоратлар қилиш Аллоҳнинг хоҳиш-иродасига зид иш. Ҳамма нарса банданинг айтгани билан эмас, Худонинг хоҳиши билан бўлади, «Коммунизмнинг ғалабаси»ни таъминлаган авлод кутилмаганда капитализмнинг бозор иқтисоди шароитида ҳаёт кечира бошлаганлиги ҳам Аллоҳнинг иродаси ила юз берган мўъжиза. Буни эътироф этмаслик гуноҳ.

Албатта, турли ғоялар таъсирида бўлган инсон баъзан онгсизлик қилиб, ёки бўлмаса ўзга бир ижтимоий муҳит таъсирида сохта шиорлар қурбони бўлиб қолади. Бу гап аввало биз журналистларга тегишли. Фикримни асослайдиган мисолларим кўп. Лекин мен фақат биттасига тўхталиб ўтмоқчиман. У Мирзачўлнинг яқин тарихи билан боғлиқ. Бугун бу мисолни тилга олганимнинг боиси шундаки, Мирзачўлни ёппасига ўзлаштириш, бошланганига роппа-роса 40 йил бўлди.

Сир эмас, яқин йилларгача биз бетайин ғоялар таъсирида «Мирзачўл коммунизмга хизмат қилади» деб ўзимизни-ўзимиз алдаб келдик. Аслида эса Мирзачўл бугунги кунда Ватан мустақиллигини мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда. Ҳа, ўзининг кўп асрлик дардига малҳам топган, туз қоплаган сийнасида шоҳи сўзана яратган Мирзачўл элига-элатига хизмат қиляпти. Бу мўъжиза Аллоҳнинг хоҳиш-иродаси билан юз берди.

Бугун мирзачўлликлар ана шу мўъжизанинг очилдастурхонидан баҳраманд бўлишяпти. Шу саховатли ёз кунларида Гулистоннинг тўкин-сочин бозорини бир кўз олдингизга келтиринг-а. Расталарни айлансангиз товланиб турган сархил мевалардан кўзингиз қамашади. Бошига қат-қат рўмол ўраган курама момо бир сўм-ярим сўм устида тинкани қуритиб сиз билан савдолашиб ўтирмайди. «Ўзинг билиб беракол айнам, рўзғорга беш-ўн сўм бўлармикан деб олиб келдим»,— дейди момо. Кўзларида меҳр ва ростгўйлик балқиб турган, юзлари тиниқ, оппоқ соқолли анави отахон ҳеч қачон сизнинг ҳақингизга ҳиёнат қилмайди. «Ота тарвузнинг килоси қанча»? десангиз, у соддалик билан: «Тарозини қўй, донасига беракол» дейди. Томорқасида етиштирган мева-сабзавотидан бирозини сотиб, оила тирикчилиги учун у-бу нарса харид қилгани келган деҳқон ҳеч вақт пешиндан кейин бозорда қолиб кетмайди. Расталардан бирини тўлдириб, оқлик сотиб ўтирган аёллар, ишонинг, сутга сув, қаймоққа қатиқ қўшиш, ёғи олинган сутдан қаттиқ уйитиш нималигини билишмайди. Гулистон бозорини тўкин-сочин қилаётганлар, билинг, ана шундай саховатли кишилар.

Мен бугун Гулистон бозорини эслаганимнинг асл сабаби бошқа. Яъни, бунёдкорлик ишларининг қирқ йиллиги билан боғлиқ. Мирзачўлликлар бундай тўкин-сочинликка қандай қилиб эришдилар? Маъмурчилик бунёдкорлари кимлар? Сирдарёнинг чап қирғоғидаги бахтсиз дашт қандай қилиб Ўзбекистон шоҳи сўзанаси бўлиб қолди? Мен бу саволларга ўзим гувоҳи бўлган воқеа-ҳодисалар мисолида, ўз қаҳрамонларим меҳнат жасорати тимсолида, ўз қарашларим, кузатишларим, хулосаларим мезонида жавоб излайман.

Кўп йил вилоят рўзномасида ишлаб, маъмурчилик бунёдкорларини мадҳ этдим. Мен маъмурчилик деганда фақатгина боғбону-соҳибкорни, деҳқону чорвадорни назарда тутаётганим йўқ. Мирзачўлни ёппасига ўзлаштириш бошланганида дастлаб бутун масъулият қурувчилар ва милиораторлар зиммасига тушди. Ҳар битта уй ва идора биноси, ҳар битта корхона ва қурилиш майдони, ҳар битта маориф, маданият ва тиббиёт маскани пойдеворига улар биринчи ғишт қўйишди. Улар қўриқ ерларни ўзлаштиришда ҳам, шўр ювишу дренаж қуришда канал қазишу лоток ётқизишда ҳам бунёдкорларнинг олдинги сафида бўлишди. Мирзачўлдаги бугунги мўл-кўлчиликда аввало ана шу бунёдкорлар жасоратли меҳнатининг натижасини кўрамиз.

Одатда, яхши ишга қўл урушдан олдин «Бисмиллоҳир раҳмонир раҳийм» деймиз. Тангрига эътиқод ва ишончимиз қалбимизга, бутун вужудимизга сингиб кетган. Турғунлик йилларида оғзимизни пойлашганида ҳам бу нидо тилимизда акс-садо бермаса-да, дилимизда намоён бўлган. Халқимиз ҳамиша эътиқод билан яшаган. Мирзачўлдаги бунёдкорлик ишлари ана шу эътиқоднинг, эзгуликнинг, ишонч ва умидворликнинг самараси.

Мана йигирма йил мобайнида ўзим гувоҳ бўлган юзлаб мисоллардан бири. Янгиердан бир неча ўн чақирим ғарб томонда бир давлат хўжалиги ташкил этилибди, бугун шу хўжаликка сув берилармиш, дейишди эрталаб ишга келганимда. Йўловчи машинада тушгача етиб бордим. Ҳали ном ҳам берилмаган давлат хўжалигининг марказий қўрғони бор-йўғи битта шийпондан иборат экан. Янги хўжалик директори ва ҳисобчиси қурувчи-мелиораторлар билан шу шийпонда туришаркан. Қиш, изғирин, бироқ қор йўқ. Пешиндан кейин гавдали, кўриниши оғир вазнли қорамтир боксчиларни эслатадиган, қирқ-қирқ беш ёшлардаги паҳлавон киши катта бир қўчқорни хўжаликка сув берадиган канал томон етаклади. «Бу киши ким?» — деб ёнимда қадам ташлаб бораётган мелиоратордан сўрадим. У «директоримиз Эргаш Қаҳҳоров шу киши бўладилар», — деди. Қурувчи—мелиораторлар директор орқасидан эргашди. Сув очиладиган тўғон бошига борганда Эргаш ака «Омин!» деб икки қўлининг кафтини очди ва лабларини қимирлатиб қандайдир дуо ўқиди. Бошқалар ҳам очиқ кафтларини юзларига суркашди. Сўнгра даврада турганлардан бири қиблага юзланиб белидаги пичоғини қинидан суғурди-да, қўчқорнинг бўғзига тортди. Отилиб чиққан қонни ҳозир сув очиладиган каналга оқизди. Каналга сув очиш шарафига асли фарғоналик кекса қурувчи мелиоратор муяссар бўлди. Ҳозир исми-шарифи эсимда йўқ, лекин ўша пайтда мириқиб суҳбатлашгандим. Ўшанда у: «Ишимиз ўнгидан келсин деб, сувнинг пири шарафига жонлиқ сўйиб,қон оқиздик» деганини эсимда. Улар ўзлари ўзлаштирган янги ерларда ташкил этилган бошқа хўжаликларда ҳам янги каналларга сув оқизишда ҳамиша шу эътиқодга амал қилишган.

Ўша куни шомгача канал бўйида катта тантана бўлди. Гулистонлик санъаткорлар оппоқ шўр қоплаган очиқ далада концерт беришаётганида катта дошқозонда қайнатма шўрва қайнаб турди. Қош қорайганда автолавкада етиб келишган киночилар шийпон сиртида движок ёрдамида ҳинд фильми кўрсатишди. Кино тугаши билан (тунги соат 11 да) қурувчи мелиораторлар олдида тўрт киши пайдо бўлди. Иккитаси таниқли мелиоратор олим, биттаси марказқўмнинг бўлим мудири, яна биттаси вилоят ижроия қўмитаси раисининг ўринбосари эди.

Олимлардан бири олдинга чиқди. Қўлида туз чўкмаси кўриниб турган бир литрлик шиша идиш. У шиша идишни кўчма движок ёритиб турган лампочка ёруғига тутиб деди:

— Кўриб турибсизлар, мана бу шишанинг ичидаги туз. Бу тузни мен эртага сизлар шўр ювишни бошлайдиган дала тупроғи таркибидан олдим. Қаранглар, бир килограмм тупроқда шунча туз. Аслида тупроқ эмас, туз кони. Унда шўра ўт ҳам ўсмайди. Сизлар шу ерда ғўза ўстирмоқчисизлар. Шундай экан, демак, олдиларингизда жуда қийин вазифа турибди. Сизлар камида икки йил тинимсиз шўр ювишларингиз керак. Учинчи йилгина бу ерда деҳқончилик қилиш тўғрисида ўйлаш мумкин. Шунда ҳам дастлаб 3-4 центнер пахта ҳосили олишнинг ўзи — катта ғалаба.

Шундан кейин олим шўр ювиш технологиясини тушунтирди. Тошкентдан келган вакил қурувчи мелиораторлар резинка этик ва устки иссиқ кийим-бош билан қай даражада таъминланганлиги билан қизиқди. Вилоят ижроқўми раисининг ўринбосари иссиқ овқат таъминотини назорат остига олишни ва кўчма киноқурилма юбориб туришни ваъда қилди. Тунги наряд-кенгаш соат бирда тугади. Мен мелиораторлар паноҳида тонг ортирдим. Тонг ёришганда улар енгил-елпи нонушта қилиб, резинка этикларда шўр босган ботқоқ далалар томон жўнаб кетишди. Улар куни билан сув ичида юришади. Орадан ўн кун ўтиб, чекларга бўлинган пайкалларга тунги сменада тонг отгунча сув тарашади. Бунга ҳамма ҳам чидаш бераверманди.

Бу етмишинчи йиллар бошидаги аҳвол. Мирзачўл ёппасига ўзлаштирила бошланган эллигинчи йиллардаги манзарани шунга қиёслаб тасаввур қилаверасиз. Маирзачўл қуриғидаги юздан ортиқ хўжаликлар шу йўсинда ўзлаштирилган. Бу чинакам меҳнат жасоратининг тимсоли.

Мен орадан бир неча йил ўтиб, юқорида ўзим тасвирлаган хўжаликда бўлдим. Унга Дзержинский номини беришган экан. Эшитган одамга эриш туюлади. Агар ҳозир эътибор бериб эслаб кўрсак, етмишинчи йиллар бошида чўлимизни нуқул ҳарбий саркардалар номи забт этган экан. Мен ҳикоя қилган хўжалик кейинчалик пахтадан 20 центнерга етказиб ҳосил олди. Полиз маҳсулотлари ҳосилдорлигида вилоятдаги донгдор хўжаликларни доғда қолдирди. Деҳқончиликнинг бошқа тармоқлари ҳам гуркираб ривожланди. Айтгандай, номини ҳам ўзгартиришди. «Шўрда дур ундириш» деб шуни айтишадида.

Мирзачўлни ёппасига ўзлаштиришга бел боғлаган азаматлар дастлабки кунларданоқ қўриқ ерни ҳайдаш, текислаш, чекларга бўлиш, шўр ювиш, экин экиш, канал қазиш, дренаж қуриш, лоток ётқизиш, хўжалик марказий қўрғонини барпо этиш ишларини ягона қўлда уйғунлаштириб, бир жон-бир тан бўлиб амалга оширдилар. Улар ерни ўн-ўн беш йиллаб синовдан ўтказганларидан кейингина хўжаликни тўлалигича қишлоқ хўжалик вазирлигига топширдилар. Мелиораторларни ер табиблари деб аташларининг боиси шундан. Улар ўзларининг қирқ йиллик табиблик касблари билан сийнасини туз қоплаган ерни яшартириб, Мирзачўлни мирзагулистону мирзабўстонга, маъмурчилик, мўлкўлчилик ўлкасига айлантириб юборишди. Бугунги кунда Мирзачўл мустақил Ўзбекистоннинг буюк келажагига хизмат қиляпти. ШАЙДОЙИНГМАН, ШОҲИ СЎЗАНАМ!

Иброҳим НОРМАТОВ.

• Ватан тақдиримизда

БУ ШУНДАЙ ЮРТКИ...

ПСКЕНТ. «Маънавият ва маърифат» маркази Пскент тумани бўлими Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 5 йиллигига бағишлаб туман рўзномаси билан биргаликда «Ватан тақдиримизда» мавзусида ҳуррият қуёши нур сочган ҳур ва озод ўлкамизни мадҳ этувчи энг яхши публицистик асарлар ва шеърлар танловини ўтказди.

Мустақиллик байрами арафасида якунланган танловда 30 га яқин асарлар баҳоланди. Истиқлолимиз улуғланган С. Иномовнинг «Бу шундай юртки» мақоласи биринчи ўринга сазовор бўлди. М. Арслоновнинг «Ватанни улар каби севайлик» номли публицистик мақоласи иккинчи ўринга ва Б. Саттарованинг «Бобур қадами етган кент» мақоласи ҳамда А. Парпиевнинг «Ватанга қасида» шеъри учинчи ўринни олишга муяссар бўлди. Ғолиблар вилоят «Маънавият ва маърифат» марказининг мукофотлари билан тақдирланди.

Янгийўл шаҳридаги пойафзал фабрикасида кўплаб хотин-қизлар меҳнат қилишади. Улар халқимиз болажонларига кўркам ва сифатли маҳсулот етказиб бериш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Ишда пешқадам аёллар ҳузурига таниқли шоира ва руҳшунос олима Турсуной Содиқова меҳмон бўлиб келди. Опанинг бугунги кун аёли муаммолари ва уни ҳал этиш, аёл назокати, гўзаллиги, қизларни турмушга тайёрлаш борасидаги маърузаси барчага манзур бўлди. Ишларини ўрганиш мақсадида марказ вилоят бўлими ходимлари Чиноз туманида жойлашган объектларни кўриб чиқдилар. Туманда бу борада амалга оширилган қатор намунали ишлар қайд этилди. Камчиликлар рўй-рост очиб ташланди. Ўрганиш якунлари фуқаролар ўз-ўзини бошқарув органлари раислари иштирокидаги йиғинда муҳокама этилиб, тегишли тавсиялар берилди.

З. ТЎЛАГАНОВА.

• Одамийлик сабоқлари

МУРУВВАТ

Мустақиллик юксак мурувват-эҳсон бўлиб, халқимизга берилган олий неъматдир. Мурувват меваси шароитида озод республикамиз иқтисодиёт, маънавият жиҳатидан юксак ривожланишга эришмоқда. Халқимиз ўзлигини англай бошлади.

Мустақиллик туфайли ўзбек халқи ўзининг миллий ва умуминсоний қадриятларини ўрганишга, ўз она Ватанининг бундан кейинги тараққиёти, миллатнинг эртанги кунини, қиёфасини, маънавиятини белгилайдиган, дунёқарашини ташкил этувчи фикрлар ва ғоялар мажмуаси ҳисобланган мустақиллик мафкурасини яратишга киришди. Халқимиз жуда теран маънавият бойликларига эгаки, улар ҳозирги мустақил давлатимиз одамларини ҳар жиҳатдан тарбиялашга асос булиб хизмат қилади.

Урта асрларда Шарқ мамлакатлари ва Урта Осиё мутафаккирлари томонидан яратилган пандномалар, насиҳатномалар, халқ оғзаки ижодиётлари, «Таврот», «Инжил», «Қуръон» китоблари, ҳадиси шарифлар, диний ва дунёвий тадқиқот асарлари маънавий бойликларимизнинг бир қисмигина булиб, аҳлоқ-одоб, таълим-тарбия тўғрисида баҳс юритилган. Жумладан, Аҳмад Югнакий узининг «Ҳибатул-Ҳақойиқ» асарида илмнинг фойдаси, тил ва одоб-аҳлоқ ҳақида мурувват қилинса, Юсуф Хос Хожиб «Қутадғу билиг» асарида илм маърифатнинг асоси, «халқнинг бахтга етакловчи калит» эканлигини кўрсатиб беради. Абдулла Авлоний «Туркий Гулистон ёхуд аҳлоқ» асарида одоб-ахлоқ тарбиясини юксакликка кўтариб «тарбия ё ҳаёт ё ўлим»дир, деб ҳисоблайди. Дарҳақиқат, илм-фан, маърифат, маданият, ахлоқу-одоб буюк мурувват бўлиб, у халқимиз ҳаётини ёритувчи машъал бўлиб хизмат қилган. Хусайн Воиз Кошифий подшоҳлар мурувватиа ва илтифоти ҳақида тўхталиб, «Подшоҳ мурувватиа ва илтифотининг белгиларидан бири шуки, фуқароларни ўз фарзандидек севиши, ўзига раво кўрмаган нарсани уларга ҳам раво кўрмаслиги керак. Уз навбатида улар, яъни фуқаролар ҳам ўз ҳаёти ва мол-мулкини унга бағишлаши, ўзида бўлганини подшоҳдан аямаслиги, бутун қобилияти, фикр-ўйларини мамлакат барқарорлигини сақлашга қаратиши лозим.

Мурувват ва илтифот шу даврда кишиларимизнинг энг муҳим ҳислатларидан бирига айланмоғи керак. Чунки қайта қуриш янгиланиш авж олдирилган бизнинг давримизда ҳамма фуқаролар ва раҳбарлар, жамиятимизнинг барча табақалари ўзаро мурувватли ва саҳоватли бўлишиб улуғ мақсад мустақил республикамизнинг ривожига ўз ҳиссаларини қўшмоқлари лозим.

Мурувват ва саҳоват энг аввало меҳр-шавқат, сахийликда намоён бўлади.

Сахийлик-бу бирор нарсани ёки касб-корни, илмни бошқа кишига туҳфа қилишда намоён бўлади.

Мутафаккирларимиздан бири Юсуфий:«Сахий одам душманлик ва адоватдан қочган. Уз қалбида муҳаббатга йўл очган бўлади. Сахий киши мисдан ясалган кўзага ўхшайди: тез тайёрланади, аммо узоққа етади. Очкўз одам ўз қалбида адоватта йўл очган бўлади. Очкўз киши сопол идишга ўхшайди: уни ясаш қийину, лекин тез синади.

Сахийлик энг олийжаноб хислатки, бу инсонни безайди, гўзал қилади. Дўстлар орттиради. Сахий одамдан ўзгалар ҳар доим яхшилик кутади,

Мутафаккирларимиздан бири Мажид Хавофий:

«Кимда гар сахийлик одати йўқдир,
Яхшилик кутмоқнинг хожати йўқдир»,

деб ёзганда жуда ҳақ эди.

Утмиш олимларимизнинг таъкидлашларича, одамлар турли тоифадан иборатдир. Уларнинг бирлари очкўздирлар, ўзлари еб, бошқаларга бермайдилар. Иккинчилари- ўтакеттан зиқна одамлар бўлиб, ўзлари ҳам емайдилар, бошқаларга ҳам бермайдилар. Учинчи тоифа-сахий кишилардирки, улар ўзлари еб, бошқаларга ҳам берадилар. Туртинчи тоифа-олий-ҳиммат одамлар: ўзлари емай, бошқаларга берадилар.

Илм захматкашлари ҳар доим одамларнинг сахийликка ва олийжанобликка чақириб келганлар. Инсонлар азалдан ҳотамтой кишиларни сахийлик ва олийжанобликни юқори тимсоли деб билганлар. Ота-оналаримиз ўз болаларига: «Эй азизларим, ўтган замонларда Хотам деган сахий киши ўтган, унинг номи то қиёматгача яхшилик ила ёд қилинур, сахийлик азизлик мартабасига етказур» деб насиҳат қилишлари бежиз эмас, ахир.

Бир ҳакимдан: «Кишининг барча ҳунарларини йўққа чиқарадиган нарса нима?» деб сўрадилар. У эса:»Бахилликдир», деб жавоб берди. Яна ундан: «Кишининг барча айбларини беркитадиган нарса нима?» деб сўрадилар. У эса: «Сахийликдир» деб жавоб берди.

Мурувват меҳр-шафқат билан гўзалдир. Халқ ғамини ейиш, унинг истиқболини кузлаб иш юритиш барча кишиларимизни меҳр-мурувватли қилади. Бобокалонимиз Соҳибқирон Амир Темур «камбағалларни бойларга қарам қилиб қўймангиз» деганда жуда буюк шахс эканлигини намоён этган эди. Алишер Навоий «Халқ ғамини ейиш энг юқори умр мазмунидир», деб ўзининг буюклигини кўрсатган эди.

Республикамизнинг ривожланишининг таъмал-тошини қўйган Президентимиз Ислом Каримов юртимиз фуқароларининг иқтисодий ва маънавий муҳофаза қилиш ҳақидаги назарий ва амалий фаолиятни меҳр-шафқатнинг юқори намунасидир. Бу соҳада барча тоифадаги кишиларимизнинг иқтисодий жиҳатдан таъминлаш борасидаги олиб борилаётган ишлар қишлоқ қиёфасини ўзгартириш, фермер хўжалигини ривожлантириш, қишлоққа кичик ишлаб чиқариш корхоналарини олиб кириш, қишлоқ ёшларини иш билан таъминлаш айниқса муҳимдир.

Умуман айтганда, мурувват, саҳоват ва меҳр-шафқат бизнинг жамиятимизнинг характерини белгиловчи омилдир.

Ж.ҲАСАНБОЕВ,
педагогика фанлари доктори.

БУЗРУГМЕҲРНИНГ УСТОЗИ БИЛАН СУҲБАТИ

БУЗРУГМЕҲР:- Эй, устоз, беҳиштга сазовор қиладиган нарса нима?

УСТОЗ: - Ёшликда илм олмоқ, ҳақ иши билан банд бўлмоқ.

БУЗРУГМЕҲР: - Сахий ким?

УСТОЗ:- Ул ким саҳоват этса-ю, дили шод булса.

БУЗРУГМЕҲР: - Одамлар нимани излашади-ю, топиша олмайди?

УСТОЗ: - Уч нарса: сиҳатлик, шодлик, мухлис-дўст.

БУЗРУГМЕҲР: - Айб саналадиган хислат нимадир?

УСТОЗ: - Саҳоват, магар ул миннатлик бўлса.

БУЗРУГМЕҲР: - Мардликдан далолат берувчи жасорат недур?

УСТОЗ: - Агар қодир бўлсанг кечирмоқ.

БУЗРУГМЕҲР:- Хокисорлик недир?

УСТОЗ: - Юзи ёруғлик ва ўз-ўздан мамнунлик.

БУЗРУГМЕҲР: - Ҳамият-у номусни барбод қиладиган нарса недур?

УСТОЗ: - Таъма.

БУЗРУГМЕҲР: - Кимдан тадбир сўрайин?

УСТОЗ: - Уч фазилатли: пок, яхшиларга муҳаббатли ва билимдон кишилардан.

БУЗРУГМЕҲР: - Тавонгар ким?

УСТОЗ: - Ақли тўкис бўлган киши.

БУЗРУГМЕҲР: - Ҳеч ким билмайдиган, кўрмайдиган, лекин интиладиган манзил недур?

УСТОЗ: - Оқибат.

БУЗРУГМЕҲР: - Хароб бўлмайдиган бино нима?

УСТОЗ: - Адолат.

БУЗРУГМЕҲР: - Қайси душман ҳамма дўстлардан кўра яқинроқдир?

УСТОЗ: - Нафс.

БУЗРУГМЕҲР: - Одамларни қайси касалликдан даволаш қийин?

УСТОЗ: - Аблаҳлик ва аҳмоқликдан.

БУЗРУГМЕҲР: - Қайси дарддан одамлар ўзларини четга олаолмайдилар?

УСТОЗ: - Ишқдан.

БУЗРУГМЕҲР: - Охир-оқибат ширинликка айланадиган аччиқлик нима?

УСТОЗ: - Сабр.

Бахтиёр СУЛТОНОВ тайёрлади.

ОФТОБГА ЎХШАЙСИЗ

Чақалоқ туғилди. Аччиқ тўлғоқ ичра жон жаҳони зулмати нур оралиғида турган онанинг кўзлари ёришди. Нур... Ҳаёт... Қувонч.... Мурғак жон, нур сенга муборак, муқаддас тупроқ, гули гиёҳ муборак. Яшнаган боғлар, сервиқор тоғлар сенга муборак бўлсин. Муборак, муборак, Онанинг сенга бу муборакликни олиб келгунча тўққиз ой юк кўтарди. Томирида оққан қоннинг, юрагидаги қувватнинг, тириклик неъматларидан топган лаззатнинг кўп қисмини сенга тутди. Бунга у минг минг рози. Сенга ҳаёт берганидан, муборақлик ҳадя қилолганидан мамнун.

Сени оқ йўргакка ўраётган ҳамшира, онангга ва сенга парвона,. Унинг хорғин кўзларида қувонч порлайди. Бироқ, она ва чақалоқни синчиклаб кўрикдан ўтказган сари кўзидаги ғам қуюқлаша боряпти. Анемия токсикоз... Оқ халатлиларнинг сўзларини сен тушунмассан болакай. Аммо улар сени тушуниб ташвиш чекишаяпти. Худди шу лаҳза бошқа бир шифохонада қўнғироқ жиринглайди.

— Алло, эшитаман.

— Ассалому алайкум, опа. Яна оғир туғруқ. Чақалоқнинг ҳаёти хавотирли. Онаси, онаси ўта камқон бўлган. Бошқоронғиликни ҳам оғир ўтказган...

— Она ва болага жой ҳозирлаймиз. Тезроқ олиб келинглар, — деди.

Бу ишончли овоз Андижон шаҳридаги 1-болалар клиник шифохонасининг неонатология бўлими бош шифокори Маъсумахоним Содиқованики. Бу ерга аҳволи оғир чақалоқлар олиб келинади.

Мурғакка қайта ҳаёт ато этиб, онага қувонч тута билиш осон эмас. Бунинг учун улкан фидойилик, инсонни сева билиш, савобу гуноҳни идрок қилиш, зарур. Тунлар оромсиз кечиши, ширин тушлар узук-юлуқ бўлиши, ҳар лаҳза ёрдамга шай туриши зарур.

Маъсумахоним даволаган болалар кўп. Баъзан уларнинг исмларини ҳам ёддан чиқариб қўяди. Лекин улар оналарининг қўлидан тутиб опани кўргани келадилар. Фурқатбек Ибрагимов деган болакай ҳам онаси билан тез-тез келиб туради. «Буви» деб кўришади Маъсумахоним билан. Бунинг сабаби бор.

Ушанда 1993 йил эди. 6 ойлик Фурқатни жуда оғир ҳолатда олиб келишди. Ҳушсиз болакайнинг ҳаётдан кўз юмишни аниқроқ бўлиб қолган эди. Тун билан куннинг фарқи йўқ бўлди ўшанда. Опа беҳуш Фурқат бошида турди. Қийин кечди, жуда қийин. Бола ўн кунгача ҳушига келмади... Гипертермия... ўзбекчасига шайтонлаш, тиббиётда оғир шок ҳолати ўн кун давом этди. Гўдакни бурни орқали найча билан озиқлантириб турдилар. Дори-дармон меъёрида берилди. Аммо... бола ҳамон беҳуш, Натижа кам.

— Қон берамиз! — опанинг хулосаси шу бўлди. — Иссиқ қон берамиз.

Аксига олиб Фурқатнинг онаси ўта камқон, отасининг қони эса бошқа тоифа экан: Вақт тиғиз. Излаб ўтиришга имкон йўқ. Маъсума Содиқованинг қони Фурқатбекникига тўғри келди.

— Қонни ўзим бераман!

Ҳамма жим. Шу лаҳзада гап ҳам, олқиш ҳам, миннатдорчилик ҳам кўзларда акс этади. Маъсумахоним Фурқатга ҳар куни оз-оздан 10 марта қон берди.

Ҳар байрамда гул кўтариб, «Буви» деб эшикдан Фурқатнинг кириб келиши шундан. Яна бир Элмурод исмли бола ҳам опани «Буви» дейди. Унинг томирида ҳам Маъсумахонимнинг қони бор ахир!

Опа ҳар бир талабага, ҳар бир онага уқтиради:

—Она қорнида бўлган даврда онадаги анемия-камқонлик бола тушишдаги асоратлар, дори-дармонни нотўғри истеъмол қилиш, алкогол ичимликлар таъсири ва ниҳоят туғиш давридаги оғир ҳолат чақалоқ ҳаётига хавф солади. Бизга соғлом гўдак керак экан, аввало оналар соғлигини муҳофаза қилишимиз зарур.

Маъсумахоним Содиқова Республикада хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими, «Дўстлик» ордени соҳибаси. Унинг энг катта унвони ҳам бор. Опа... Шогирдлари тиббиёт фанлари номзодлари Иброҳимжон Олимжонов, Баҳодиржон Бегматов, шифокор ва ҳамширалар Хосият Зиёева, Барчиной Абдуллаева, Дилшодбек Эшонхўжаев, Маҳфуза Муҳиддиновалар...

Фурқатбек, Элмурод, Мавжуда каби юзлаб болакайлар ва уларнинг ота-оналари унга «Опа» дея мурожаат қиладилар.

«Омон бўлинг, Опа!» Гўдак кулгусидан мунаввар бу оламнинг гул гиёҳи, нури офтоби Сиз каби фидойиларнинг қалбига ўхшаши рост.

Суратда: Маъсумахоним Содиқова болажонлар даврасида.

Д. Самадов сурати.

Замира РЎЗИЕВА.

• Хатлардан сатрлар

«АБДУЛЛА ФАЙЗ АКАДЕМИЯСИ»

Абдулла Файзуллаев мактабда 36 йил ўқитувчилик касбини эъзозлаб меҳнат қилди. Тил ва адабиётдан сабоқ берган муаллим нафақага чиққач, бўш туришни ўзига эп кўрмади. Уйида олти ойлик тайёрлов курси очди. Курсни ташкил этишда Қамаши қишлоғидаги Улуғбек номли ва Ҳ. Хўжаматов номли мактаблар жамоалари ҳам яқиндан ёрдам беришди. Бу курсни қишлоқ аҳолиси эъзозлаб, ярим ҳазил, ярим чин маънода «Абдулла Файз академияси» деб аташади.

Ш. ҲАСАНОВ,
Касби тумани.

РАИСНИНГ ЎҒЛИ

Абдулҳай Умрзоқов Урта Чирчиқ туманидаги собиқ «Ленинобод» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси бўлиб, эл ҳурмат эътиборини қозонган. Раиснинг ўғли Нурали ҳам эл хизматини ҳалол ўташга ҳаракат қилаяпти. «Тошкент—Туйтепа» йўналиши бўйича қатновчи автобусни бошқаради. Йўловчиларга ширинсухан бўлган ҳайдовчи олти фарзанднинг меҳрибон отаси.

Меҳнатдан келса бойлик, турмуш бўлар чиройлик, деганларидек, у ҳайдовчилик касбини улуғлаб кам бўлаётгани йўқ.

Жўра ТОЖИ.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

• Дераза ромини унинг ойнасини ифлос қилмасдан бўяш анча мушкул. Уни тахминан совун билан ҳўлланган 5 смли қоғозни тасма тарзида ойна четига узунасига вақтинча бўяшдан олдин ёпиштириб қўйилади.

• Ремонтда ортиб қолган бўёқларни ташлаб юбормай, унга озгина цемент қўшинг ва қуюқ ҳолга келгунича аралаштиринг. Ҳосил бўлган замазкани эшик четлари ва бошқа ёриқларни тўлдиришда ишлатинг. Бундай замазка намга чидамли ва узоқ муддатгача сифатини йўқотмайди.

• Кўп кўзли тахтани рандалаш осон бўлиши учун унинг кўзларини болға билан уриб юмшатиш тавсия этилади.

• Тиқини (пробкаси) зич маҳкамланиб қолган бутилка ёки флаконни очишни осонлаштириш учун унинг оғзи четига сирка эссенцияси томизилади.

• Михни сувоққа қоқилганда, у кўпинча ёрилади. Сувоқда дарз ҳосил бўлмаслиги учун михни аввал иссиқ сувга ёки эритилган парафинга ботириб олиб, сўнг қоқиш лозим. Михни совунга ботириб олинса ҳам уни қоқиш осонлашади.

ҲАДИСЛАРДА БИРОДАРЛИК ФАЗИЛАТЛАРИ

Биродарларингиз — ходимларингиздир. Аллоҳ Таоло уларни сизларнинг қўл остингизга топширган. Кимнинг биродари қўл остида бўлса, еганидан едирсин, кийганидан кийдирсин, тоқатидан ташқари ишга буюрмасин. Агар буюрса, ёнига тушиб ўзи ёрдамлашсин.

* * *

Агар бир мусулмон киши иккинчи биродарига қурол ўқталса, то қуролини қўйгунча фаришталар унга лаънат айтиб туради.

* * *

Аллоҳга имон келтиргандан сўнг амали солиҳларнинг афзали кишилар билан дўстлашишдир.

* * *

Аллоҳ таоло дўстларига қовоқ солиб қарайдиган кишини ёмон кўради.

* * *

Аллоҳ йўлида дўстлашган одамлар арш соясида бўлишади.

* * *

Ота-онанинг вафотидан кейин уларнинг дўстларига яхшилик қилиш ота-онага яхшилик қилиш билан баробар ҳисобланади.

* * *

Биродаринг золим бўлса ҳам, мазлум бўлса ҳам унга ёрдам бер. Сўралди: «Золим бўлганда қандай ёрдам берамиз?» Дедилар: «Зулмдан қайтаришингиз унга қилган ёрдамингиз ҳисобланади».

* * *

Уч нарса бор, кимда у бўлса, Аллоҳ таоло унга раҳмат қанотини ёзади ва жаннатга киргазади:

1. Заифга меҳрибон бўлиш.
2. Ота-онанинг дуосини олиш.
3. Қўл остидагиларга яхшилик қилиш.

Саккиз тоифа кишини Аллоҳ қиёматда энг ёмон кўради, булар қуйидагилардир:

1. Ёлғончилар.
2. Ўзига бино қўйган мутакаббурлар.
3. Дўстига қалбида ёмонлик бўлган гиначилар. Йўлиққанда уларга хушомад қилувчи, йўғида эса адоват этувчи кишилар.
4. Аллоҳ ва Расулига чақирилганда секин келадиган, шайтонга чақирилганда (ёмон ишларга) тез келадиган кишилар.
5. Дунёвий маблағ унишш мумкин жойда бутун борлиги билан ҳақсиз равишда таъма қилувчи таъмагирлар.
6. Чақимчилар.
7. Дўстлар орасини бузувчилар.
8. Пок одамларнинг ҳақига тажовуз қилувчилар.

Назира ҲАСАНОВА тўплаган.

ТЕЛЕДАСТУР
16 — 22 сентябрь

ДУШАНБА, 16

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».

*

8.30 Эстрада тароналари.
9.00 «Жараён». Публицистик кўрсатув.
9.30 «Мусаввир нигоҳи». Телефильм.
9.40 «Доно бобо даврасида».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Она-замин саховати». Телеҳикоя.
10.35 «Телевизорни ўчиришни унутманг!» Бадиий фильм.
11.50 «Экология ва саломатлик».
12.20 Абдухолиқ Абдураззоқов. «Ўртоқ Бойкенжаев ва бошқалар...» Видеофильм.
13.30 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эркатой».
18.25 Анвар Обиджон. «Кулги бўлар ҳаммага». «Томоша» болалар фольклор театрининг спектакли.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Оҳанглар оғушида».
20.05 Фан уфқлари.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Рангин дунё».
21.40 «Морена Клара». Телесериал.
22.25 «Алпомиш авлодлари». Миллий кураш. Амир Темур хотирасига бағишланган халқаро турнир.
23.05 «Санъат дўстликка чорлайди». Франция таассуротлари.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Оламга саёҳат».
00.25 Тунги тароналар.
00.35 — 00.45 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Палитра».
19.05 «Услуб». Мода янгиликлари.
19.20 «Клип-антракт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон».
20.10 «Автосалон».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Хобби-холл».
21.30 «Курьер».
21.50 «Прайм-тайм». Телевидение ҳаётидан.
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.30—00.30 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тоғ капалаклари». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси 18.20—19.20

*

19.20 «Вояджер». 1-фильм (Англия).

*

Россия жамоат телевидениеси 19.45—20.35

*

20.35 Эълонлар.
20.40 «Янги қурбон». Телесериал.
21.30 «Қўриқхона-ороллар». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси 21.45 — 23.00

*

23.00 — 23.05 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

СЕШАНБА, 17

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.
9.00 «Куз лавҳалари». Кинодастур.
9.30 «Фермер». Тележурнал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Оқ руҳ».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Адабиёт.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
12.00 «Савойя»нинг ўғирланиши». Бадиий фильм.
13.30 Ўзбек куйларидан концерт.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.30 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Тафаккур».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Бизнес-академия».
21.20 «Оҳанглардан таралган меҳр».
21.40 «Алпомиш авлодлари». Миллий кураш. Амир Темур хотирасига бағишланган халқаро турнир.
22.25 «Замон».
22.35 Мусиқий саёҳат.
22.55 «Альманах-ТВ».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15—00.25 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.05 «Мультфейерверк».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 АРТ-журнал.
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35—00.35 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Дўстлик бойликдан афзал», «Асалари бўлган экан». Мультфильмлар.

*

Россия давлат телевидениеси 18.25 — 19.20

*

19.20 «Вояджер». 2-фильм (Англия).

*

Россия жамоат телевидениеси

6.30—8.00 «Телетонг».

***

19.45—20.35

*

20.35 Эълонлар.
20.40 «Янги қурбон». Телесериал.
21.30—21.35 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЧОРШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Мусиқий саёҳат.
8.45 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
9.05 «Тараққиёт». Публицистик кўрсатув.
9.30 «Альманах-ТВ».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ҳаракатда — баракат». Телеочерк.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Зоология.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 «Ассалом, япон тили».
12.10 Ўзбекистон телерадиокомпанияси бадиий жамоалари яккахонларининг концерти.
12.35 «Бозор иқтисодиёти асослари». Публицистик кўрсатув.
12.55 «Ўрдак кўли воқеаси». Бадиий фильм.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чамандаги гуллармиз».
18.25 «Сўз — Сизга». Ёшлар учун кўрсатув.
18.40 «Таълим — мустақиллик пойдевори».
18.50 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадир».
18.55 «Оҳанглар оғушида».
19.05 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Адолат». Публицистик кўрсатув.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Зилол». Фольклор-этнографик жамоаларнинг телефестивали.
21.45 «15 дақиқа спорт ҳақида».
22.00 «Талқин. XX аср».
22.25 «Автоолам».
22.40 «Морена Клара». Телесериал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Дўстлик» — «Пахтакор».
00.40 Тунги тароналар.
00.50—01.00 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дриблинг».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55—23.55 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ўзга сайёраликлар». Мультфильм.
18.30 Ўзбекистон телерадиокомпанияси камер оркестри концерти.

*

Россия давлат телевидениеси 19.00 — 19.20

*

19.20 «Қизилтўш қуш», «Оҳангдор нақшлар дунёсида». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси

6.30—8.00 «Телетонг».

* * *

19.45—20.35

*

20.35 Эълонлар.
20.40 «Янги қурбон». Телесериал.
21.30 Эълонлар.
21.35 «Хонанданинг тақдири». Бадиий фильм.
22.50—22.55 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ПАЙШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Мумтоз ашулалар». Шотурсун, Ҳожиакбар, Шорасул Шожалиловлар куйлайди.
8.50 «Эртаклар — яхшиликка етаклар».
9.30 «Қарор ва ижро». Акциз маркалари.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Хотира». Адабий кўрсатув.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.30 География.
12.00 «Меҳрибонлик». Бадиий фильм.
13.10 «Маърифат» видеоканали.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Катта танаффус».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
19.00 «Аввал иқтисод».
19.15 «Омонлик тилаймиз».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.15 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
21.30 «Одобнома».
21.45 Дилнавоз садолар.
22.05 «Қари билганни пари билмас».
22.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нефтчи» — «Навбаҳор».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.10 — 00.20 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
20.15 «Уйинчоқлар растаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.15 «Бизнес-уик».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 — 23.50 «Кинонигоҳ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 Болалар учун фильм. «Валерка, Рэмка+...»

*

Россия давлат телевидениеси 18.30 — 19.20

*

19.20 «Қўнғир айиқ ҳақида». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси

6.30—8.00 «Телетонг».

***

19.45—20.35

*

20.35 «Фильмлар ва тақдирлар». Кинокўрсатув.
21.15 Эълонлар.
21.20 «Янги қурбон». Телесериал.
22.05—22.10 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЖУМА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Аёл қалби наволари». Мусиқий дастур.
8.50 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.10 «Халқ манфаатини ўйлаб». «Ўзбектелефильм» премьераси.
9.30 Немис тили.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Кашф этилаётган имкониятлар».
10.30 Физика.
11.00 «Юсуф ва Зулайҳо». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли.
13.25 «Довондан довонгача».
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Митти юлдузлар».
18.30 «Аудитория».
18.50 «Бизнес ҳафта якунлари».
19.00 «Тақдим».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эртага — шанба».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Фан уфқлари».
21.20 «Ривоят».
21.30 «Таниш ва номаълум».
21.50 Янги қўшиқлар.
22.00 «Морена Клара». Телесериал.
22.40 «Репортаж».
23.00 «Учрашув».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Бизнес ҳафта якунлари».
00.05 Тунги тароналар.
00.15 — 00.25 Ватан тимсоллари.

II

9.00 Гўзалликда танҳо — Ватаним.
9.05 Беш халқа олқишлари.
9.10 Турон аждодлари мероси.
9.15 Бир қўлингда қиличинг бўлсин.
9.25 Ёшлик, сени ким севмаган...
9.35 Беш халқа олқишлари.
9.40 Дилдаги тилаклар.
9.45 «Мультдаста».
10.10 «Табиат шифохонаси».
10.20 Дилором наволар.
10.35 «Таманно».
10.45 Мусиқий майдонча.
11.10 Видео янгиликлари.
11.35 Видео — «О».
13.15 — 14.00 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан...»
18.35 Кинохроника.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 «Уйинчоқлар растаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сиздан ишорат».
21.40 «Ракурс».
22.00 «Камолот».
22.20 Хит-парад ва Эълонлар.
23.00 — 23.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 Эълонлар.

*

Россия давлат телевидениеси 18.05 — 19.20

*

19.20 «Бу ажиб дунё».

*

Россия жамоат телевидениеси

6.30—8.00 «Телетонг».

***

19.45—22.25

*

22.25 Эълонлар.
22.30 «Янги қурбон». Телесериал.
23.25—23.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ШАНБА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Аёл борки, олам мунаввар...». Публицистик кўрсатув.
9.35 «Яшил чироқ». Телемусобақа.

«Ёшлик студияси намойиш этади:

10.20 «Ёшлар билан...».
10.50 «Мактубларингизни ўқиб...».
11.20 «Футбол майдонларида».
11.50 «Тошларга битилган қўшиқ». Ҳайкалтарош Аҳмаджон Шоймуродов.
12.20 «Цирк! Цирк! Цирк!».
13.00 «Бегоналарга кириш мумкин эмас — «мумкин». Бадиий фильм.
14.15 — 14.45 «Ватан мадҳиялари».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Мактуб».
18.50 «Сиз севган қўшиқ».
19.05 «Меҳр қолур...»
19.15 «Оққуш».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Оҳанглар оғушида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Рангин дунё».
21.40 Саида Зуннунова. «Ёлғизлик». Теленовелла.

«Тунги ёғду».
Дам олиш дастури:

22.00 «Заковат».
22.10 «Имкон чўққилари».
22.25 «Бегона». Бадиий фильм.

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...»
9.20 Кинохроника.
10.10 «Компьютер-Осиё».
10.30 «Уйинчоқлар растаси».
10.40 «Сиздан ишорат».
11.20 «Ракурс».
11.40 «Камолот».
12.00 Видео — «О».
13.40 — 14.40 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 «Мультдаста».
18.20 «Жозиба».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дубляж».
20.10 «Жозиба».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.

«Шанба оқшоми».
Дам олиш дастури:

21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 — 23.55 Видео — «О».

III

16.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 16.20—21.40

*

21.40 Эълонлар.
21.45 «Спрут». Телесериал.

*

Россия давлат телевидениеси 22.45 — 23.15

*

23.15 — 23.35 «Бухоро зардўзлари». Телефильм.

IV

9.00 «Шанба эртаги».
10.00 «Бизнен мирас».
10.30 «Чинсэн».
11.00 «Эсдалик учун дастхат».
11.30 Эълонлар.
11.35 «Комедиантлар».
11.45 Кинонинг олтин асри. «Шайтон ва 10 насиҳат». Бадиий фильм.

*

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЯКШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Рақслар гулдастаси». Вилоят Оқилова саҳналаштирган рақслар.
9.00 Анвар Обиджон. «Кулгу бўлар ҳаммага». «Томоша» болалар фольклор театрининг спектакли.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Ташриф». Дам олиш дастури.
11.30 «Мультипанорама».
11.50 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.
12.30 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
13.10 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 8-қўй.
13.50 — 14.50 «Нурли келажак». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Лего» сайёраси».
18.15 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал.
19.05 «Келгуси ҳафтада».
19.20 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бир ўлка-ки...».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Буюк келажак сари».
21.25 Илҳом сатрлари.
21.30 «Мусиқа салтанати».
21.50 «Шахс ва баҳс».
22.15 ЎзТВ экранида премьера. М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 9-қўй.
22.55 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Трактор» — «Нефтчи».
00.45 «Келгуси ҳафтада».
01.00 Тунги тароналар.
01.10 — 01.20 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Мультдаста».
9.20 «Жозиба».
9.30 «Дубляж».
9.45 «Жозиба».
10.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
10.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
10.35 Видео — «О».
12.15 — 14.00 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 «Даракчи».
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультдаста».
18.40 «Табиат шифохонаси».
18.50 «Дилором наволар». Мусиқий дастур.
19.05 «Таманно».
19.15 «Дармон».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Видео янгиликлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Норизо ва ношукурлар». Телесериал.
21.55 «Даракчи».
22.05 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.45 — 00.25 Видео — «О».

III

17.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 17.20—21.45

*

21.45 Эълонлар.
21.50 «Спрут». Телесериал.
23.20—23.45 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 Эълонлар.
9.45 «Эртакларнинг бу сеҳрли олами».
11.15 «Томоша» табриги».
11.45 «Парле ву франсэ?».
12.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
12.45 «Нотавонлар». Қисқа метражли бадиий фильм.
13.35 Эълонлар.
13.40 «Биз билан куйланг».
14.20 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
14.50 Киносалон. «Криминал ўқуви». Бадиий фильм.

* * *

17.15—18.45 Туркия телевидениеси.

МУНАЖЖИМЛАР ТАЪБИРИ

(9-15 сентябрь кунлари учун)

ДАЛВ (20.01-18.02) ойида таваллуд топганлар келгуси ҳафтада кўпроқ оилада бўлишлари маъқул. Акс ҳолда баъзи нохушликлар юз бериши мумкин. Оилавий дам олишга бориш, фарзандлар тарбияси, ижодий иш билан шуғулланишлари жуда маъқул ишлардан ҳисобланур. Хизмат сафарига чиқиш ҳамда бошлиқлар қабулига киришдан сақланиб туриш тавсия қилинур.

ҲУТ (19.02-2.03) ойида туғилганлар учун бу ҳафта сермаҳсул келиши кутилур. Хусусан, тижорат ва ишлаб чиқариш соҳаларида катта муваффақиятларга эришилур. Бу ҳафтада тўй-ҳашам каби маросимларни ўтказиш ҳам айни муддао бўлур. Сафарга чиқиш, раҳбарият қабулида бўлиш ҳам яхши натижалар келтиражак. Ҳафта давомида ота-оналар ҳаёт бўлсалар, уларни зиёрат қилиш, вафот этган бўлсалар, улар ҳақига дуолар қилиш, тирик пайтларида хурсанд бўладиган ишлар билан машғул бўлиш бу кунлар мазмунига яна мазмун киритажак.

ҲАМАЛ (21.03-22.04) ойида таваллуд топганлар учун ҳафтанинг аввали нахс келиши кутилур. Шунинг учун бу пайтда иложи борича молиявий ишларга аралашмаслик ва янги бошланажак ишлардан сақланиб туришлик тавсия қилинур. Кўпроқ қилинган ишларнинг ҳисоб-китоби билан машғул бўлиш маъқул. Бу кунларда нохушликлардан сақланиш учун кечалари юришларни тўхтатмоқ лозим. Оилага, яъни эр-хотин бир-бирларига хиёнат қилишдан қаттиқ тийилишлари ҳафта кунларини осойишталигига сабаб бўлур. Ҳафтанинг охирги кунларида баъзи бир режадаги ишлар билан шуғулланса ҳам бўлади.

САВР (23.04-20.05) ойида таваллуд топганлар учун бу ҳафта омадли келиши кутилур. Айниқса, ҳафтанинг олдинги ярми қулай бўлиши эҳтимол этилур. Хусусан молиявий ва шахсий бахт борасида катта ютуққа эришилур. Бу ҳафтада катта-катта маросимлар ўтказиш мумкин. Ишхонада ҳам барча ходим ва раҳбарият билан алоқалар яхшиланиши кутилур. Кутилмаган қувончли учрашувлар юз бериши мумкин. Ҳафта давомида маст қилувчи ичимликлардан сақланиш ва қўлдан келганча етим-есирларга ёрдам қилиш билан шуғулланиш кўп манфаатли бўлажак.

ЖАВЗО (21.05-22.06) ойида таваллуд топганлар учун бу ҳафта омадли келиши кутилур. Хусусан, савдо-сотиқ, муҳаббат, ижод, ишлаб чиқариш соҳаларида катта муваффақиятларга эришилади. Хизмат сафарига чиқиш ва бошқа идора ва ташкилотлараро битадиган ишлари натижали бўлар. Мазкур кунлар давомида оилада ва иш жойида кутилмаган қувончли воқеалар рўй бериши мумкин.

САРАТОН (23.06-21.07) ойида туғилганлар учун бу ҳафта осойишта ва тинч ўтиши кутилур. Иншооллоҳ, деярли барча режалаштирилган ишлар яхшилик билан тугар. Оила бюджетига бу кунларда яхшигина даромад тушиши кутилур. Илмий ва ижодий иш билан шуғулланганлар ҳам кўзлаган ишларини амалга оширажаклар. Бу ҳафтада тўй-ҳашам ва шунга ўхшаш маросимларни бемалол ўтказиш мумкин. Мазкур кунларда ёлғон-ғийбат ва бўҳтонлардан қанчалик сақланилса, Аллоҳ уларни шунчалик сақлар.

АСАД (22.07-22.08) ойида туғилганлар учун бу ҳафта деярли ўтган ҳафта сингари ортиқча ташвишсиз ўтиши кутилур. Шунинг учун ҳафта давомида кундалик ишлар билан банд бўлиш, сафарга чиқиш ҳамда хизмат юзасидан масъулларга мурожаат қилиш кутилган натижа беради. Ота-онани эслаш, зиёрат қилиш, кўнгилларини кўтариб, дуоларини олиш, қариндош-уруғлар билан борди-келдини давом эттириш мақсадга мувофиқдир. Мазкур кунларда узоқ вақтлардан бери кутилган учрашувлар ҳам юз бериши мумкин.

СУНБУЛА (23.08-22.09) ойи фарзандлари учун ҳар қандай ўйламай қўйилган қадам катта нохушлик келтириши кутилур. Имкон қадар, яъни ишни бошламай ва шартнома, битимларга имзо чекмай турган маъқул. Кўпроқ хайр-эҳсон қилиш ва ўзининг ўтган ишларини ҳисоб-китоб билан машғул бўлиш оилавий дам олишни уюштириш ҳафтанинг осойишта ўтишига сабаб бўлур. Бундан ташқари, кечалари беҳожат кўчада юриш ҳамда ичимликлар истеъмол қилишдан сақланмоқ лозим. Ана шунда иншооллоҳ, бари яхшилик билан кўчар.

МЕЗОН (22.09-22.10) ойида туғилганлар учун бу ҳафта омадли келади. Хусусан, иш жойида катта қувончли воқеаларга шоҳид бўлинади. Бундан ташқари қўлга каттагина маблағ тушиши имкони бор. Ҳафта давомида шартнома ва битимларга имзо чекиш билан яхши ишларни бошламоққа имкон туғилади. Хизмат сафарига чиқиш ҳамда маросимлар ўтказиш ҳам яхши натижалар беради. Мазкур кунларда фарзандлар тарбияси билан машғул бўлиш, соғлиқ ҳақида қайғурмоқ маъқул.

АҚРАБ (23.10-21.11) ойида туғилганлар учун бу ҳафтанинг барча кунлари нахс келадиган кўринади. Бу кунларда оилада молиявий аҳвол деярли қийин вазиятга тушиб қолиши мумкин. Шунингдек, ишхоналарда ҳам кўнгилсиз воқеалар содир бўлади. Ишга ўз вақтида бориш, вазифаларни сидқидилдан бажариш лозим. Эр-хотин муносабатлари ҳам ҳийла таранглашиб, эҳтиётсизлик натижасида барбод бўлиши мумкин. Бу борада, айниқса, хиёнатдан қаттиқ сақланиш керак.

ҚАВС (23.11-21.12) ойида туғилганлар учун бу ҳафта тўла омадли келур. Молия соҳасида катта муваффақиятларга ютуқлар қўлга киради. Муҳаббат борасида ҳам омад кулиб боқиши мумкин. Бу кунлар ичи шартнома ва битимларга имзо чекиш хизмат сафарига чиқиш ҳамда катта ишларни бошлаш мумкин. Илмий ва ижодий ишлар билан шуғулланувчилар ҳам яхши натижаларга эришадилар. Мазкур кунлари солиҳ кишилар суҳбатида бўлиб, ўзининг маънавий камолоти ғамини ейиш ва фарзандлар тарбияси билан шуғулланиш даркор.

ЖАДДИЙ (22.12-19.01) ойида туғилганлар учун ҳафтанинг биринчи ярми омадли, қолган қисми эса нахс келиши кутилур. Шуни эътиборга олиб, ҳафта учун режалаштирилган ишларни аввалроқ бажариб олган маъқул. Сафарга чиқиш ва бошлиқлар ҳузурига кириш мумкин. Аммо қолган кунларда нохушлик юз беришдан сақланиш ҳаракатида бўлиш лозимдур. Бу кунлари ишхонада ва оила бюджети билан боғлиқ қийинчиликлар юз бериш тахмини бор. Лекин кейинчалик ишлар яна яхши бўлиб кетиши кутилур. Ҳафта давомида спиртли ичимликлар ичиш, ҳар хил майда гап сўзлардан йироқ юриш керак. Валлоҳу аълам.

Республика «Маърифат ва маънавият» жамоат маркази «ХВС» фирмаси билан биргаликда тезлаштирилган курсларга ўқишга таклиф этади:

3 ойлик курслар:
— бухгалтерлар, компьютерларда ўқитилади;
— инглиз тили ўқитилади;
— бичиш ва тикиш;
— замонавий модел мактаби.

2 ойлик курслар:
— компьютер ўргатилади;
— замонавий бухгалтерлик ҳисоботи.

Ўқиш учун нақд ёки пул ўтказиш йўли билан ҳақ тўлаш мумкин.

1996 йил 14 ва 20 сентябрь кунлари соат 15.00 да дастлабки йиғин бўлади.

Курсларни тугатганлик ҳақида махсус диплом-сертификат берилади.

Фирма, шунингдек, хонадонлар, ҳовлиларни сотиб олиш ва сотишда, нотариал идоралари орқали расмийлаштиришда ёрдам беради. Русчадан ўзбекчага, ўзбекчадан русчага таржима қилади.

Манзил: Отатурк кўчаси, 24. (Собиқ «Билимлар уйи»), 16-хона. Телефонлар: 56-85-58; 56-34-90; 35-04-62; 16-05-35.

Спорт • Спорт • Спорт •

Шахмат

АНЪАНАГА СОДИҚ ҚОЛИНГ

Шахмат мухлисларини 32-жаҳон олимпиадасида юртимиз шарафини ҳимоя қиладиган шахматчиларнинг кимлиги қизиқтириши табиий. Эркаклар терма жамоаси катта мураббийси Д.Қаюмов терма жамоа таркибига тажрибали шахматчиларимиздан халқаро гроссмейстер А.Ненашев, С.Загребельний, М.Салтаев, халқаро миқёсидаги спорт усталари С.Йўлдошев, Ш.Сафин ва Т.Воҳидовларни киритди.

Аёллар терма жамоаси катта мураббийси Р.Ким эса жамоадаги халқаро миқёсидаги спорт устаси О.Ким, спорт устаси Р.Мамедова, А.Хегай, Н.Репруниларни таклиф қилди.

15 сентябрдан 2 октябрга қадар Ереванда ўтадиган олимпиада иштирокчилари шарафига бугун Ўзбекистон Давлат Жисмоний тарбия ва Спорт қўмитасида кузатиш маросими бўлиб ўтади. Биз ҳам спортчиларимизга бу олимпиадада омадлар тилар эканмиз, уларга Бирлашган араб амирликларининг Дубай шаҳридаги эришган ғалабаларидан ҳам юқори натижаларни қўлга киритишларини тилаб қоламиз. Уларнинг ўша охирги ғалабаларини эслаб ўтадиган бўлсак, Тошкент шаҳри спортчилари олтин, самарқандликлар эса кумуш медал билан мукофотланишган эди.

Парашютдан сакраш

ГИННЕСНИНГ РЕКОРДЛАР КИТОБИ ЯНА БИР РЕКОРД КУТМОҚДА

Копенгагенда жаҳоннинг энг сара парашют спорти вакиллари бундан икки йил олдин режалаштирилиб Гиннеснинг рекордлар китобига киритилган ажойиб тадбир ўтказишга тайёргарлик кўрмоқдалар. Агар об-ҳаво тўсқинлик қилмаса сентябрь ойининг учинчи ўн кунлигида Россиянинг жанубида жойлашган Анапа шаҳри осмонида «Уорлд тим-96» халқаро лойиҳаси иштирокчиларидан бир йўла 300 спортчи бир лаҳза қўлларини бирлаштириб ўзаро доира ҳосил қилишлари керак.

Бу тадбир иштирокчиларидан бири даниялик машҳур парашютчи Карина Виллеруп шундай дейди: «Биз бу тадбирни ўтказиш учун икки йилдан ошиқ вақт давомида тайёргарлик кўрдик. 1994 йил август ойида Братиславада худди шу тадбирда қатнашиб 216 кишилик доира ҳосил қилган эдик. Энди эса бу сонни 300 тага етказмоқчимиз».

Россиянинг 3-ўта қувватли МИ-26 вертолёти бу ҳаво шоусини ўтказиш учун спортчиларни 6 минг метр баландликка олиб чиқади. Спортчилар оммавий сакрашгандан сўнг парашютлар очилишидан олдин 30 лаҳза эркин тушиш давомида шу доирани ҳосил қилишади.

Бу лойиҳа ташкилотчиси америкалик машҳур каскадёр Би Жей Уорт. У бир қанча саргузашт фильмларда, жумладан Жейме Бонд киноодиссеясида мураккаб ҳаво трюкларини ижро этиш билан шуҳрат қозонган.

25 мамлакат спортчилари 15 сентябрь куни Москвага йиғилишиб сўнг Анапага учиб кетишади. Бир ҳафталик машғулотлардан кейин 21 дан 27 сентябргача. Аэронавтика халқаро федерацияси янги рекордни интиқлик билан кутишмоқда. Энг асосийси ҳаво булутсиз ва шамолнинг тезлиги минимал бўлиши керак.

«Уорлд тим-96» тадбирида қатнашган спортчилар жаҳонда шуҳрат қозониши табиий. Биз эса 300 парашютчининг осмон узра қўл сиқишларида кўтаринки руҳ тилаймиз.

Бокс

ЧАВЕС ҲИБСГА ОЛИНАДИ

ЮПИ агентлигининг Мексикадан хабар беришича судья бокс бўйича собиқ жаҳон чемпиони ярим ўрта вазнли боксчи Хулио Цуарь Чавесни ҳибсга олишни буюрган. Бунга спортчи солиқ тўловларини тўлашдан бош тортгани сабаб бўлган. Молия вазирлигининг далолат беришича, у билан яна 2 киши ўз зиммасидаги 10,5 миллион песо ёки 1,4 миллион доллар қарзини тўламаяпти.

Полиция ходимлари уни барибир ҳибсга олишади. Лекин ҳозирча Цезарь «қуён» бўлиб юрибди.

У.АҲРОРОВ.

Тошкент ҳисоблаш техникаси ва информатика «ХТИ СПЕКТР» (VTI SPECTR) жамоа корхонаси Компьютер ва касса аппаратларини етказиб беради, техникавий хизмат кўрсатади, созлайди, такомиллаштиради, ходимларни ўқитади, техникаларни зарур ашёлар билан таъминлайди.

Тошкентдаги омбордан қуйидаги техника анжомлари ва буюмларини сотади.

	баҳоси
* А-3 форматда минутига 42 саҳифа нусҳа кучирувчи, (икки томонлама ҳам) кўпайтирувчи, асл нусҳани узатадиган AGFA-45 (минолта 490 Z) аппарати	150.000 сум
* 486Dx4-100 PCI/4 540/3.5"/ SVGA,»14, 256, 0,28	80.000 сум
* ЕС-1840 /ЕС-1841 (D-100 принтер билан)	11000/13000сум
* Марказий плата 286-20/386 DLC	2250/5300 сум
* МВ(3V, 3,6V) Марказий плата аккумулятори	300-350 сум
* Процессор CPV 486 DLC	3500 сум
* HDD 20 Mb (ST-225)	4000 сум
* Дисковод МД 5201 360 Kb	1500 сум
* Maus holder мосламаси (мышь)	850 сум
* мышь мосламаси учун гиламча	200 сум
* Клавиатура 105 кл.(русча-лотинча) WINDOWS	3000 сум
* Озиқланувчи блокли вентилятор	850 сум
* турли фильтр (сузгич)	1600-1800 сум
* 5,25 тозалаш дискетаси	400 сум
* 5,25"/3,5" дискетаси	70/110 сум
* Мультикарта	1600-1800 сум
* JLIVETTI, SAMSUNG, SMITCORONA ёзув машинкалари учун кўп марта фойдаланиладиган картрижлар	800/1100/700 сум
* принтерлар учун картрижлар	300-400 сум
* 8ммли, 13 ммли бўёқли ленталар (5,8,10,16 м ҳалқалар)	10-12 сум
* ККМ 57ммх40м учун қоғоз	15 сум (нақд)40 сум
* ККМ 40ммх120 м учун қоғоз	18 сум(нақд)25 сум
* ККМ 44х50(хорижий) учун қоғоз	15 сум
* ККМ 37,5х50 (МДҲ) учун қоғоз	32 сум
* Мультитестер	1100 сум
* Автомобилнинг реле-регулятори	450 сум
* HP 2-3P /HP 4L лазер принтерларнинг селенли барабани	4000 сум
* HP (рангли) пурковчи принтер учун сиёҳ	1300 сум
* 1000093/1000095 русумли подшипник	75 сум
* Диодлар, транзисторлар, резисторлар, микросхемалар ва бошқалар	шартнома бўйича

ИШОНЧ

Бош муҳаррир Саидакром САИДВАЛИЕВ

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир қабулхонаси — 56—25—36
Бош муҳаррир ўринбосари — 56—52—89
Масъул котиб — 56—52—78

БЎЛИМЛАР

Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт — 56—82—79. Ахборот ва спорт — 56—87—63. Маънавият ва маданият — 56—82—79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш — 56—85—43. Тижорат ва ҳуқуқ — 56—85—66.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:

Андижонда — 5—23—10. Бухорода — 3—50—10. Гулистонда — 2—24—98. Жиззахда —3—82—18. Навоийда —3—41—99. Наманганда — 6—22—10. Нукусда — 2—44—46. Самарқандда — 35—64—24. Термизда — 2—70—07. Тошкентда — 56—82—79. Фарғонада — 24—58—43. Урганчда — 6—03—40. Қаршида — 5—33—71.

Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 оралиқда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Таҳририят воситачилик қилмайди. Мақолалардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр— мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

• Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
• Сешанба ва жума кунлари чоп этилади.
• Сотувда эркин нархда.

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24—уй.

• Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.

• IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди Офсет усулида босилди. Формати А—2, ҳажми 2 босма табоқ.

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй. Нусхаси — 27.999. Буюртма Г— 0518. Босишга топшириш вақти — 23.00. Топширилди 21.00. Масъул навбатчи: Фазилат ХОЖИҚУЛОВА 1 2 3 4 5 6